

**STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA A STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ
Vlašim, Zámek 1**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PODNIKÁNÍ**

OBOR VZDĚLÁNÍ

PODNIKÁNÍ
64-41-L/01

1. OBSAH

1. OBSAH	2
2. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
3. PROFIL ABSOLVENTA	4
4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	7
5. UČEBNÍ PLÁN.....	18
6. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP	20
7. UČEBNÍ OSNOVY	21
7.1 Český jazyk a literatura	21
7.2 Anglický jazyk.....	30
7.3 Občanská nauka.....	35
7.4 Matematika	41
7.5 Tělesná výchova	48
7.6 Informatika	57
7.7 Ekonomika	64
7.8 Účetnictví	70
7.9 Písemná komunikace	79
7.10 Právo.....	83
7.11 Management a marketing.....	90
7.12 Psychologie	96
7.13 Podnikatelská praxe	102
8. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	109
9. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY.....	111
10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	112
11. SPECIFICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V NÁSTAVBOVÉM STUDIU	115
12. SEZNAM AUTORŮ	117

2. ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy:**Střední odborná škola
a Střední odborné učiliště,
Vlašim, Zámek 1**

Zřizovatel:

Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21
Praha 5

Název školního vzdělávacího programu: Podnikání

Kód oboru vzdělání:

64-41-L/01

Název oboru vzdělání:

Podnikání

Stupeň poskytovaného vzdělání:

Střední vzdělání s maturitní zkouškou

Úroveň vzdělání EQF:

4

Délka a forma vzdělávání:

2 roky, denní

Platnost
školního vzdělávacího programu:

od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem

Číslo jednací:

č. j.: SŠ-VL/11/2022/INT

.....
podpis ředitele školy

razítko školy

3. PROFIL ABSOLVENTA

Kód oboru vzdělání: 64-41-L/01

Název oboru vzdělání: Podnikání

Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent je připraven vykonávat ekonomické, provozně ekonomické, obchodní a administrativní činnosti. Absolvent uplatní získané znalosti a dovednosti při řízení vlastní firmy především v profesní oblasti, pro kterou se připravoval v předcházející přípravě v konkrétním učebním oboru. Kompetence žáka jsou rozvíjeny v oblasti administrativně-ekonomické, účetní, jazykové, společenskovední, matematické, informační a komunikační, a navazují na již získané kompetence ve tříletých vzdělávacích programech. Absolvent získá kompetence potřebné pro kvalitní uplatnění v profesním i v občanském životě v podmínkách měnícího se světa. Vzdělání směřuje k tomu, aby si žáci prohloubili a rozvinuli, v návaznosti na dosažené vzdělání a podle svých schopností a potřeb, následující klíčové a odborné kompetence.

Očekávané kompetence absolventa

Školní vzdělávací program je orientován na rozvoj klíčových a odborných kompetencí, které jsou široce přenositelné a umožňují studentům operativně reagovat na vývoj nových technologií, čímž vzroste možnost jejich uplatnění na trhu práce. Kompetence uváděné ve školním vzdělávacím programu byly stanoveny ve spolupráci se sociálními partnery. Jde v první řadě o kompetence ke komunikaci, k učení, k práci a spolupráci s ostatními lidmi, k řešení pracovních i mimopracovních problémů, práci s informacemi a prostředky informačních a komunikačních technologií.

Tým pedagogů naší školy zvolil společnou strategii v oblasti postupů, metod a forem práce a dalších aktivit, které povedou k rozvoji klíčových a odborných kompetencí žáků nejen ve vzdělávacím procesu, ale i na úrovni celé školy, což se odráží v koncepci jednotlivých učebních osnov předmětů. Nezbytnou podmínkou pro rozvíjení klíčových kompetencí.

Ve škole je zejména aplikace vhodných metod a forem práce, jejich plán je též rozpracován v jednotlivých učebních osnovách předmětů. K rozvoji klíčových a odborných kompetencí přispěje zavedení projektového vyučování v předmětu Podnikatelská praxe. Vyučující ve spolupráci se žáky navrhnou témata žákovských projektů tak, aby obsahově navazovala na teoretické vědomosti i dílčí praktické dovednosti získané v běžné výuce, a aby tyto vědomosti a dovednosti byli žáci připraveni prakticky uplatnit ve svém osobním životě i v pracovním procesu.

Klíčové a odborné kompetence v RVP návstavného studia navazují na kompetence stanovené v RVP pro obory středního vzdělání s výučním listem (kategorie H).

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání, stupeň dosaženého vzdělání

Maturitní zkouška: dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem v platném znění a příslušným prováděcím právním předpisem v platném znění.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky mohou být:

- a) český jazyk a literatura;
- b) cizí jazyk, který si žák zvolí z nabídky stanovené prováděcím právním předpisem - žák může zvolit pouze takový cizí jazyk, který je vyučován ve škole;
- c) matematika.

Společná část maturitní zkoušky se skládá povinně ze zkoušky z českého jazyka a literatury a druhé zkoušky, pro kterou si žák na přihlášce k maturitní zkoušce zvolí jeden ze zkušebních předmětů uvedených v odstavci b) a c).

Zkoušky společné části maturitní zkoušky se konají formou didaktického testu. Didaktickým testem se rozumí písemný test, který je jednotně zadáván a centrálně vyhodnocován, a to způsobem a podle kritérií stanovených prováděcím právním předpisem.

Žák se může ve společné části dále přihlásit až ke dvěma nepovinným zkouškám ze zkušebních předmětů podle odstavce b) a c) a ze zkušebního předmětu matematika rozšiřující.

Všechny zkoušky společné části zadává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ve stejném termínu a za stejných podmínek. Ministerstvo určuje v rozsahu daném zákonem obsah a formu zkoušek, stanoví také kritéria hodnocení.

Zkoušky společné části maturitní zkoušky může žák konat, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání.

Profilová část maturitní zkoušky

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky a ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, pokud si žák z povinných zkoušek společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, **a z dalších tří povinných zkoušek.**

Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy. Ředitel školy v souladu s prováděcím právním předpisem určuje nabídku povinných a nepovinných zkoušek včetně formy a témat těchto zkoušek.

Zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají formou:

- a) vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí,
- b) ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí,
- c) písemné zkoušky,
- d) písemné práce,

nebo kombinací dvou forem podle písmen a) až d).

Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka se konají vždy formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Obhajobu maturitní práce a zkoušky konané formou ústní zkoušky koná žák po úspěšném ukončení posledního ročníku. Žák může konat profilovou část maturitní zkoušky i v případě, že nevykonal společnou část maturitní zkoušky úspěšně.

Nabídku povinných zkoušek ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání určuje ředitel školy. Jedna z povinných zkoušek ze vzdělávací oblasti odborného vzdělávání bude konána kombinovanou formou, a to kombinací vypracování maturitní práce a její obhajoby před zkušební maturitní komisí a písemné zkoušky. Další dvě povinné zkoušky

budou konány formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí.

Struktura povinných zkoušek bude následující:

- ústní zkouška – **Ekonomický blok** zahrnující témata z obsahu vzdělávání odborných předmětů **Ekonomika a Management a marketing**;
- ústní zkouška – **Občanskoprávní blok** zahrnující témata z obsahu vzdělávání předmětů **Právo a Občanská nauka**;
- kombinovaná zkouška – **Podnikatelská praxe a účetnictví**, která se skládá z maturitní práce a její obhajoby před maturitní komisí zahrnující praktické výstupy znalostí a dovedností z obsahu vzdělávání předmětu **Podnikatelská praxe** a písemné zkoušky zahrnující praktické výstupy znalostí a dovedností z obsahu vzdělávání předmětu **Účetnictví**.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Organizace výuky

Příprava žáků je organizována jako dvouleté denní studium. Teoretické předměty se vyučují v kmenových učebnách, které jsou vybaveny běžnou technikou (tabule, zpětné projektory, video, dataprojektory, počítač). Pro výuku jazyků mají učitelé k dispozici počítače a magnetofony. Výuka tělesné výchovy probíhá ve sportovní hale a na atletickém stadionu. Výuka informatiky probíhá v odborných učebnách. Každý žák má k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet. Při praktickém vyučování žáci získávají praktické znalosti a dovednosti, potřebné ke zvládnutí práce s výpočetní a administrativní technikou. Jedná se především o výuku předmětů Informatika a Písemná komunikace. Vyučování probíhá v odborných učebnách výpočetní techniky, třídy se dělí do skupin podle počtu žáků.

Praktické vyučování je realizováno v odborných předmětech, především v předmětu Podnikatelská praxe.

Praktická příprava žáků je doplněna o odbornou praxi. Odborná praxe je rozložena do prvního ročníku a ve školním roce probíhá v období květen - září. V kompetenci ředitele školy je stanovit, jaká část odborné praxe se uskuteční o hlavních prázdninách. Organizace praxe je realizována v reálných pracovních podmínkách ve spolupráci se sociálními partnery v regionu. Škola vybírá odpovídající tematické okruhy a dbá, aby praxe probíhala v souladu s těmito okruhy. Odborná praxe je jako řízená praxe (termíny, žáci, náplň, docházkový list, hodnocení žáka, zpráva o praxi aj.) rozložena do prvního ročníku a navazuje na výuku v odborných předmětech. Může probíhat částečně v období školních prázdnin (viz. tabulka rozvržení týdnů ve školním roce), na pracovištích fyzických a právnických osob – sociálních partnerů školy v České republice i v zahraničí. Je realizována v reálných pracovních podmínkách na základě smlouvy o praktickém vyučování žáků v souladu s platnou legislativou včetně odměny za produktivní práci žáka.

Podmínkou postoupení do vyššího ročníku je vykonání praxe v plném rozsahu, vypracování zprávy vč. hodnocení vypracovaného organizací a odevzdání dokumentů ve stanoveném termínu. V případě nesplnění podmínky není žák klasifikován z předmětu Podnikatelská praxe, jehož výsledky vzdělávání úzce souvisí s absolvováním odborné praxe. Praxi musí žák vykonat v náhradním termínu v plném rozsahu (o prázdninách) a po odevzdání zprávy z odborné praxe je teprve z předmětu klasifikován.

Pojetí vzdělávacího programu

Cílem vzdělávání je naučit žáky potřebným teoretickým poznatkům a praktickým dovednostem potřebným pro orientaci v tržní ekonomice našeho typu, rozvinutí vlastních podnikatelských aktivit, získání správných občanských postojů a posílení morálních a etických hodnot.

Absolvent je připraven vykonávat ekonomické, provozně-ekonomické, obchodní a administrativní činnosti. Získané znalosti a dovednosti uplatní při řízení vlastní firmy především v profesní oblasti, pro kterou se připravoval v předcházející přípravě v konkrétním učebním oboru.

Školní vzdělávací program respektuje potřebu specifických podmínek pro vzdělávání dospělých, a to situační i osobnostní specifika žáků. Školní vzdělávací program navazuje na již utvořené kompetence žáků, rozvíjí je a umožňuje žákům získání dosud chybějících kompetencí. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků je těmto žákům poskytována podpora v souladu se školským zákonem a prováděcími předpisy s ohledem na specifika vzdělávání dospělých.

Klíčové kompetence**Kompetence k celoživotnímu učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně se věnovat učení a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, absolventi by měli:

- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání;
- ovládat různé metody učení a užívat osobní strategie učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- být motivováni k celoživotnímu učení, překonávat překážky a být vytrvalí v zájmu úspěšnosti učení;
- získávat, zpracovávat a osvojovat si nové znalosti a dovednosti, vyhledávat a využívat dostupné možnosti a prostředky k učení, pomoc a podporu;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, umět systematizovat a aplikovat získané znalosti a zkušenosti v práci i v životě;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni úspěšně budovat svoji profesní kariéru a byli připraveni zvládat podnikatelské činnosti, absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávat;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovněprávních vztazích;
- mít přehled o zdrojích informací a poradenských službách týkajících se vzdělávání a trhu práce;
- jednat aktivně při hledání zaměstnání, vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat sebe i svoji odbornost;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni rozvíjet svoji osobnost, udržovat vhodné mezilidské vztahy a dbát o své zdraví, absolventi by měli:

- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňovat;
- podporovat nekonfliktní soužití s druhými lidmi, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k lidem z různých sociálních prostředí;
- spolupracovat s ostatními lidmi, odpovědně se podílet na realizaci společných pracovních i jiných činností, usilovat o integritu a prosperitu pracovního týmu;
- být připraveni vyrovnávat se se stresem v osobním i pracovním životě a uvědomovat si význam zdravého životního stylu.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem, s jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací, efektivně pracovali s informacemi, absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní;
- kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence);
- aplikovat zásady kyberbezpečnosti a wellbeingu.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni souvisle se vyjadřovat v písemné i ústní formě a volit komunikační strategie a prostředky adekvátně situaci, absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovat, zpracovávat souvislé, obsahově i stylisticky náročnější texty;
- vést konstruktivní dialog, formulovat a obhajovat své názory a postoje ústně i písemně a způsobem odpovídajícím dané situaci, adekvátně reagovat na projevy druhých lidí;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- zvládat komunikaci nejméně v jednom v cizím jazyce při běžné komunikaci v cizojazyčném prostředí;
- využívat cizí jazyk pro základní pracovní komunikaci (např. zvládat odbornou terminologii a pracovní pokyny, orientovat se v jednodušším odborném textu).

Matematická a finanční gramotnost

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni používat matematické myšlení za účelem funkčního zvládnutí různých situací, absolventi by měli:

- aplikovat matematické postupy a znalosti při řešení různých úkolů v běžných situacích včetně pracovních a pro další, zejména odborné vzdělávání;
- rozumět matematicky vyjádřeným informacím, umět interpretovat statistické a ekonomické údaje;
- zvládat řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace, být finančně gramotní;
- orientovat se v problematice peněz a cen, být schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet včetně správy finančních aktiv i závazků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi žili v souladu s hodnotami a principy humanity, demokracie a udržitelného rozvoje a uznávali kulturní hodnoty, absolventi by měli:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- uznávat rozdíly mezi hodnotovými systémy různých náboženských nebo etnických skupin a potřebu vzájemné kritické tolerance v multikulturním soužití;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás i ve světě a být schopni kriticky přistupovat k realitě, vytvářet si názor podložený vlastními argumenty;
- chápat význam kvalitního životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- vážit si kulturních hodnot a tradic vlastního národa, Evropy a ostatních světových civilizací.

Odborné kompetence**Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Provádět administrativní činnosti, tzn., aby absolventi:

- ovládali klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou v přiměřené rychlosti a přesnosti;
- vyhotovovali písemnosti podle normy s využitím výpočetní a kancelářské techniky;
- stylizovali písemnosti věcně a jazykově správně;
- manipulovali s dokumenty (včetně elektronických) podle stanovených pravidel;
- dodržovali všechny právní předpisy související s ochranou osobních údajů;
- pracovali se specifickým programovým vybavením používaným v profesní oblasti.

Provádět základní podnikové činnosti, tzn., aby absolventi:

- dokázali charakterizovat a pojmenovat jednotlivé makroekonomické jevy a efektivně vyhodnotit působení těchto jevů na fungování podniku;
- prováděli marketingový průzkum, sběr a analýzu dat a dokázali zvolit a použít efektivní marketingovou strategii;
- orientovali se v problematice managementu a osvojili si základní manažerské dovednosti;
- zpracovávali doklady související s pohybem majetku a závazků podniku;
- evidovali a účtovali hotovostní a bezhotovostní operace podniku;
- prováděli základní výpočty spojené s nákupem a skladováním zásob;

- prováděli základní výpočty odpisů a využití kapacity dlouhodobého majetku;
- prováděli mzdové výpočty a vypočítávali odvody sociálního a zdravotního pojištění, zálohy na daň z příjmů;
- vedli daňovou evidenci;
- účtovali o majetku a závazcích, nákladech a výnosech podniku;
- prováděli účetní uzávěrku;
- sestavovali účetní závěrku;
- orientovali se v soustavě daní;
- stanovovali daňovou povinnost k daním z příjmů a k dani silniční;
- orientovali se v právní úpravě podnikání, občanských a pracovněprávních vztazích;
- vedli jednání s obchodními partnery;
- získávali informace z otevřených zdrojů a dále je zpracovávali;
- uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovali k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Průřezová témata

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním, jsou zařazována v jednotlivých předmětech a jejich aplikace odpovídá zaměření jednotlivých předmětů. Obsah a realizace jednotlivých průřezových témat:

Občan v demokratické společnosti

- kultivace dospělé osobnosti a etická výchova;
- prohloubení schopnosti a motivace k učení;
- výcvik v komunikaci, vyjednávání, řešení konfliktů;
- soužití v multikulturní společnosti;
- úcta k životu, stáří a pomoc potřebným;
- ČR, Evropa a soudobý svět z hlediska studovaného oboru;
- masová média a rozvíjení mediální gramotnosti žáků;
- politika, politické systémy, globalizace;
- základní rysy 20. století;
- vybrané oblasti filozofické antropologie a filozofické etiky.

Realizace průřezového tématu se uskutečňuje především důslednou kultivací chování a jednání žáků a v rámci vytváření demokratického klimatu školy, které podporuje vzájemný respekt a spolupráci, a také v rámci samostatného vyučovacího předmětu Občanská nauka. Žáci se pravidelně účastní charitativních akcí, žáci se zapojují do aktivit, které vedou k poznání fungování demokracie v praxi a seznamují je se životem v obci a s politikou samosprávních orgánů (například aktivní pomoc plnoletých studentů při volbách komunálních i parlamentních). Škola pořádá ve spolupráci se smluvními partnery soutěž O pohár blanických rytířů.

Člověk a životní prostředí

- vytváření komplexního obrazu složitých souvislostí v přírodě, ve společnosti, mezi přírodou a člověkem a jeho životním prostředím;
- materiálové a energetické zdroje;
- kvalita pracovního prostředí;
- vlivy pracovních činností na prostředí, na zdraví, na technické a technologické procesy a na řídicí činnosti;
- pochopení souvislostí mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy;
- porozumění souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji;
- respektování principů udržitelného rozvoje;
- získání přehledu o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje;

- pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání a snaha aktivně se podílet na řešení environmentálních problémů;
- osvojení základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.

Realizace průřezového tématu probíhá rozptýleně (difúzně) v logických souvislostech v jednotlivých vyučovacích předmětech všeobecně vzdělávacích i odborných. Ekologická hlediska jsou uplatňována v běžném provozu školy, který respektuje zásady úspornosti a hospodárnosti s veškerými zdroji, což se odráží i v jednání všech pracovníků školy. Škola důsledně uplatňuje třídění odpadů.

Člověk a digitální svět

- zdokonalování schopností žáků pracovat s různými prostředky informačních a komunikačních technologií;
- zdokonalování schopností žáků efektivně využívat prostředky informačních a komunikačních technologií jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání, stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života;
- zdokonalování schopností žáků porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu;
- zdokonalování schopností žáků využívat kreativně, ale kriticky AI (artificial intelligence);
- zdokonalování schopností žáků posuzovat objektivitu a spolehlivost výstupů AI s pomocí původních zdrojů a umět klást otázky, hledat chyby a ověřovat zdroje.

Metody a formy výuky

- 1. ročník teoretická výuka - frontální a skupinová výuka, samostatné vyhledávání informací v dostupné literatuře, na internetu nebo v praxi a jejich zpracovávání, praktická cvičení, ročníkové práce.
- 2. ročník teoretická výuka - frontální a skupinová výuka, samostatné vyhledávání informací v dostupné literatuře, na internetu nebo v praxi a jejich zpracování, praktická cvičení, ročníkové práce.

Metody a formy výuky jsou voleny s ohledem na obsah konkrétního učiva a výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Učitelé volí metody podle svých potřeb a zkušeností a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu. Uplatňují vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků a nejčastěji se opírá o zájem o zvolený obor. Podobně aplikační příklady jsou vybírány tak, aby se týkaly problematiky odborných předmětů. Důraz je kladen na podporování samostatné práce žáků, především na osobní zodpovědnost a samostatnost, schopnost kooperace a týmové spolupráce se záměrem odpovídajícího sebehodnocení a poznání svých možností a ovlivňování žákovských postojů – samostatné práce žáků, skupinové práce, referáty, prezentace písemné, ústní a jiné, společné hodnocení, analýza výsledků. Důležitou složkou teoretické výuky je používání názorných pomůcek v různé formě, které žákovi usnadňují pochopení učiva, jako nástěnné obrazy, zvukové nahrávky, instruktážní a výukové filmy a videa, exkurze. K procvičování a upevňování učiva se využívají různé formy ústních, písemných a praktických cvičení, soutěže, simulační metody, projekty apod. Velký důraz je kladen na vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, návštěvy výstav a koncertů, odborné exkurze, soutěže a různé formy zapojení žáků do prezentačních akcí školy. Praktické vyučování umožňuje žákům využití teoretických poznatků v praxi, ověření a rozšíření odborných znalostí a dovedností. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za plnění úkolů a kvalitu vykonané práce jednotlivce i kolektivu. Používané metody rozvíjejí komunikační dovednosti, samostatnost, estetické cítění a upevňování pracovních návyků.

Metody monologické – založené na využití souvislého mluveného projevu jednotlivce = učitele či žáka:

- **metoda vyprávění** – využívá konkrétnost, epičnost, živost, bohatost představ, umožňuje poučovat, zajišťuje určitou míru jednoduchosti, u starších žáků slouží jako metoda pomocná;
- **metoda vysvětlování** – uplatňuje se tehdy, jde-li o osvojování látky pojmové povahy a rozvíjí logické myšlení žáků, s ní se používají **metody názorné, demonstrační**, ke zvýšení aktivity posluchačů se spojuje s **metodou rozhovoru, diskusí, s problémovým vyučováním a s prvky metod praktických**;
- **metoda výkladu** – objasňuje žákům logicky utříděné odborné pojmy, poukazuje na vztahy;
- **metoda přednášky** – vyznačuje se oproti výkladu větší strohostí, objasňuje rozsáhlejší a důležitější témata, žáci si sami provádějí záznam do sešitu, (**týmová přednáška** – 2 až 3 přednášející na stejné téma, na **principu „tiskové konference“** – před přednáškou jsou sesbírané dotazy k tématu a učitel zapracuje do přednášky odpovědi na tyto dotazy, **přednáška spojená s diskusí**).

Metody práce s tištěným textem, případně s grafickými znázorněními, zdrojem poznání je **slovo**:

- **metoda reproduktivní** – žák se učí informacím, které jsou v textu;
- **metoda produktivní** – text podněcuje tvořivou činnost např. řešení problémů, o nichž text pojednává, nebo žák sám text vytváří (zpracovává recenze, metodické pomůcky, písemné práce), používají se učebnice, čítanky, cvičebnice, časopisy, slovníky, encyklopedie, historické prameny, krásná literatura, antologie, ale i vyučujícím zpracované texty;
- patří sem **pracovní sešity**, jde napůl o učebnici, napůl o skutečný sešit, pracovní materiál.

Metody dialogické – slovní interpretace mezi učitelem a žáky, jde o dvoustrannou, mnohostrannou, jednosměrnou, či více směrnou komunikaci – **rozhovor, dialog, diskuse**, základem metody jsou správně a přesně formulované otázky:

- **výukový rozhovor** – objasňující, (aby žáci pochopili dané učivo);
- **opakující či procvičující** rozhovor pro upevnění a opakování učiva;
- **shrnující rozhovor** – shrnuje a systematizuje poznatky žáků;
- **problémový či heuristický** rozhovor – učí žáky řešit problémy, rozvíjí jejich tvořivost a myšlení (**schéma rozhovoru** – v čem je problém, čeho chceme dosáhnout, co k tomu potřebujeme, tvoření alternativ řešení, výběr řešení, realizace, zhodnocení).

Metody názorně demonstrační a metody praktických činností žáků – jsou založené na pozorovací činnosti žáků, působí na rozvoj paměti, jsou oporou myšlenkové činnosti, rozvíjejí jejich poznávací aktivity, spojují poznávané skutečnosti s reálnou životní praxí a mohou působit na rozvoj emocí, specifickou formou je ukázka **přímé praxe** – samostatné pozorování předmětů a jevů, předvádění předmětů, činností, pokusů, modelů, demonstrace statických obrazů, projekce statická a dynamická:

- **metoda ilustrace** – doplňují slovní výklad- schémata, kresby, diagramy, obrazy, mapy, tabulky;
- **demonstrace** – film, fotografie, zpětná projekce, obrazový materiál, (princip názornosti);
- **přímá praxe, exkurze** – knihovna, muzeum, průmyslový závod, výstavy atd.;
- **hospitace** – nazírací charakter;
- **metoda instruktáže** – kombinovaná metoda, zahrnuje vysvětlování, předvádění a vlastní nácvik;
- **metody systematické pracovní praxe** – umožňují žákům v podmínkách reálného života uplatňovat vědomosti a dovednosti, které si osvojili dříve.

Rozborové, situační, projektové a inscenační metody - jejich hlavní činností je analyticko-syntetický postup, uplatňuje se při samostatném řešení problémů:

- **rozborová metoda** - analýza textových materiálů, chování osob, historické prameny, schémata, přednášky;
- **situační metody** - předmětem analýzy je ucelená reálná situace z profesního či osobního života, může být vykonstruovaná nebo vypořádaná z reálného života – metoda rozboru situace, metoda konfliktu situace;
- **metoda projektová** – analyticko-syntetická činnost, vytvoření určitého plánu, projektu, pomůcky, hry, přípravy na praktickou činnost, podstatou je analýza určitých východisek;
- **inscenační metoda** - hraní určité sociální situace a přijímání konkrétní sociální role.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výuky, plní funkci motivační a informační. Je používáno numerické a slovní hodnocení žáků. Hodnocení vychází z Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení. Hodnocení výsledků ve vzdělávání je na vysvědčení vyjádřeno klasifikací.

Hodnocení žáků vyplývá z dílčí klasifikace žáka během pololetí. Vyučující využívají k hodnocení znalostí žáka různé druhy zkoušek - písemné práce vypracované jednotlivci i výsledky skupinové práce, praktické práce nebo ústní zkoušení, aj., sledují průběžně výkon žáka, jeho aktivity při vyučování a připravenost na vyučování.

Při klasifikaci je hodnocena ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, samostatnost a tvořivost. V předmětech praktického zaměření se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa. Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků, prezentování školy, výsledky žáků při soutěžích, apod.

Celkové hodnocení prospěchu žáka v jednotlivých povinných i nepovinných vyučovacích předmětech se uskutečňuje **formou klasifikace** na konci prvního a druhého pololetí stupni prospěchu:

- 1 - výborný
- 2 - chvalitebný
- 3 - dobrý
- 4 - dostatečný
- 5 - nedostatečný

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně, úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně, nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby klasifikace za první pololetí byla ukončena nejpozději do 2 měsíců po skončení prvního pololetí. Není - li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Vzhledem k tomu, že učivo příslušného vyučovacího předmětu ve druhém pololetí navazuje na učivo v prvním pololetí, je nezbytné, aby žák, který úspěšně ukončí klasifikaci tohoto předmětu až ve druhém pololetí, zvládl také učivo pololetí prvního.

Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů **opravnou zkoušku** nejpozději do konce příslušného školního roku a to v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně, nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka **pochybnosti o správnosti hodnocení** na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, Krajský úřad.

Ředitel školy může, s písemným doporučením školského poradenského zařízení, povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost **vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu**. Ředitel školy může povolit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu i z jiných závažných důvodů.

Obecné zásady individuálního vzdělávacího plánu:

- není nezbytná pravidelná docházka do vyučování, absence ve vyučování není evidována v třídní knize, není třeba ji omlouvat;
- ukončení klasifikace vždy nejpozději v řádném termínu ukončení klasifikace třídy;
- povinností žáka je dohodnout si termíny a formu zkoušení (písemná, ústní před třídou, komisionální) s vyučujícími všech předmětů, ve spolupráci s třídním učitelem;
- odbornou praxi je nezbytné absolvovat v plném rozsahu.

Případné problémy (změny termínů zkoušení, praxí aj.) je třeba řešit bezodkladně s vyučujícími dotyčných předmětů a informovat o nich průběžně třídního učitele.

Chování žáka se hodnotí stupni hodnocení:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák dodržuje školní řád včetně jeho dodatků a pravidla slušného chování, jednání a vystupování ve škole i na veřejnosti. Má kladný vztah ke škole i třídě. Dopouští se pouze méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Žák se dopustil závažnějšího přestupku proti školnímu řádu (více hodin neomluvené absence, nevhodné chování vůči učitelům, zaměstnancům školy nebo jiným osobám při vyučování, praktickém vyučování nebo v souvislosti s ním, opakované kouření v areálu školy, podvádění apod.), zpravidla mu již předtím bylo uděleno další kázeňské opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele), nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků (pozdní příchody do vyučování a jednotlivých hodin, nevhodné oblečení a úprava zevnějšku, neplnění úkolů zadaných učitelem apod.). Žák je však přístupný výchovnému působení a zpravidla se snaží své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí velmi závažného přestupku proti školnímu řádu - např. několik dnů neomluvené absence; zvláště hrubý slovní nebo úmyslný fyzický útok vůči jinému žákovi a pracovníkům školy vč. domova mládeže a školní jídelny. Opakované slovní nebo úmyslné fyzické útoky vůči jinému žákovi a pracovníkům školy vč. domova mládeže a školní jídelny. Jednání vůči spolužákovi, které lze klasifikovat jako šikanování. Prokázaná krádež ve škole, na akci organizované školou vč. praxí, na domově mládeže; nošení, distribuce a zneužívání návykových látek ve škole, domově mládeže a akcích organizovaných školou ve smyslu platné legislativy. Opakované požívání alkoholických nápojů ve škole, domově mládeže a akcích organizovaných školou aj. velmi závažné přestupky. Zpravidla mu již předtím bylo uděleno další kázeňské opatření (důtka třídního učitele, důtka ředitele), případně i podmíněné vyloučení ze studia. Žák je málo přístupný výchovnému působení a zpravidla se ani nesnaží své chyby napravit.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a) s vyznamenáním
- prospěl (a)
- neprospěl (a)

Specifikace stupňů celkového hodnocení podle vyhlášky č.13/ 2005 Sb., o středním vzdělávání, § 3 v platném znění.

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikován v žádném povinném předmětu stupněm horším než 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50.

Žák prospěl, není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

Žák neprospěl, je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

5. UČEBNÍ PLÁN

Název školního vzdělávacího programu: Podnikání
 Kód oboru vzdělání: 64-41-L/01
 Název oboru vzdělání: Podnikání
 Délka a forma vzdělávání: 2 roky, denní forma
 Platnost: od 1. 9. 2022 počínaje 1. ročníkem

Přehled vyučovacích předmětů a jejich hodinové dotace, rozvržení do ročníků, celkové počty vyučovacích hodin

64-41-L/01 Podnikání		
Učební plán		
Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin	
	1. ročník	2. ročník
Český jazyk a literatura	3	3
Anglický jazyk	4	4
Občanská nauka	1	1
Matematika	3	3
Tělesná výchova	2	2
Informatika	2	2
Ekonomika	3	3
Účetnictví	4	4
Písemná komunikace	2	2
Právo	2	2
Management a marketing	2	3
Psychologie	1	1
Podnikatelská praxe	2	3
Disponibilní hodiny	vyčerpáno/zbývá 19/0	
Odborná praxe	2 týdny	
Celkem	31	33

Přehled využití vyučovacích týdnů ve školním roce

64-41-L/01 Podnikání		
Učební plán		
Činnost	Počet týdnů v ročníku	
	1. ročník	2. ročník
Vyučování podle rozpisu učiva	36	29
Odborná praxe	2	0
Časová rezerva (opakování učiva, exkurze, výchovně vzdělávací akce)	2	6
Maturitní zkouška	0	2
Celkem	40	37

6. PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ V RVP DO ŠVP

Škola:	SOŠ a SOU, Vlašim, Zámek 1								
Kód a název RVP	64-41-L/01 Podnikání								
Název ŠVP:	Podnikání								
RVP				ŠVP					
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za studium					
	týdenních	celkových		1. r.	2. r.	kontrola	součet	celkem	
Jazykové vzdělávání									
- český jazyk a literatura	3	96	Český jazyk a literatura	1	2	3	94	94	
- cizí jazyk	8	192	Anglický jazyk	4	4	8	260	260	
Matematické vzdělávání	6	192	Matematika	3	3	6	195	195	
Estetické vzdělávání	3	96	Český jazyk a literatura	2	1	3	101	101	
Vzdělávání pro zdraví	4	128	Tělesná výchova	2	2	4	130	130	
Ekonomika a právo	15	320	Ekonomika	3	3	6	195	484	
			Právo	2	2	4	130		
			Management a marketing	2	3	5	159		
Účetnictví a daně	8	256	Účetnictví	4	4	8	260	260	
Komunikace	6	160	Písemná komunikace	2	2	4	130	195	
			Psychologie	1	1	2	65		
Společenskovědní vzdělávání	2	64	Občanská nauka	1	1	2	65	65	
Vzdělávání v ICT	4	64	Informatika	2	2	4	130	130	
Učební praxe	5	159	Podnikatelská praxe	2	3	5	159	159	
Odborná praxe			Odborná praxe	2 týdny					
Disponibilní hodiny		19	608	vyčerpáno/zbývá	19/0				
Celkem	64	2048	Celkem	31	33	64	2073	2073	

7. UČEBNÍ OSNOVY

7.1 Český jazyk a literatura

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Předmět Český jazyk a literatura vede žáky k dokonalejšímu ovládnutí spisovného jazyka, přispívá k rozvoji jazykové kultury, vychovává k humanitě a demokracii. Podstatou vyučování je aktivní rozvoj vyjadřování žáků, které se opírá o stylistické poznatky, výcvik a o obecnější poznání systému jazyka.

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikativní kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Tohoto cíle však nelze dosáhnout pouze na základě nastavbového studia, nýbrž uplatněním návaznosti na předchozí výuku ve tříletých učebních oborech.

Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání, protože prohlubuje jazykové znalosti a kultivuje jazykový projev žáků. Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Učivo předmětu Český jazyk a literatura se skládá z jazykového vzdělávání, komunikační a stylistické výchovy a literární výchovy. Tyto tři složky se navzájem prolínají, doplňují a podporují.

Literární výchova má esteticko-výchovnou funkci, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu, vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Prostřednictvím vybraných děl vede žáky k aktivnímu celoživotnímu čtenářství a dalšímu vzdělávání. Je zaměřena na pochopení významu textu a porozumění jeho smyslu. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Důraz je kladen na tvorbu současnou. Literární výchova prostřednictvím vybraných literárních děl, literárních poznatků a literárně-výchovných činností uvádí žáky do světa literatury a podílí se na utváření jejich názorů, postojů, zájmů a vkusu. Dále utváří jejich názor na svět a jejich mravní profil, celkově rozvíjí a kultivuje jejich duchovní život. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám. Předmět Český jazyk a literatura ovlivňuje hodnotovou orientaci a postoje nejen v oblasti kulturní, ale i v oblasti sociální. Je základem rozvoje většiny klíčových dovedností a schopností, kterými by měl být žák vybaven pro zvládnutí všech ostatních předmětů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- poznali základní jazykové normy, kategorie;
- dovedli tyto vědomosti a dovednosti prakticky využívat v písemném a ústním projevu;
- uvědomovali si rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním a dokázali rozeznat, kdy je vhodné či nevhodné použít tvarů z obou oblastí;
- pochopili, že dorozumívání se s lidmi je základní potřebou lidského života;
- získali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele;
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa;
- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- uměli využívat poznatků z teorie literatury k hlubšímu porozumění uměleckým textům a dovedli vyjádřit vlastní zážitek z poznatých uměleckých děl;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení;
- zaujímal vlastní postoj, který vhodnými argumenty vysvětlí a obhájí;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v českém jazyce, Estetické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do tří oblastí.

Oblast mluvnice navazuje na znalosti ze základní školy o základech pravopisu, prohlubuje je a upevňuje je, rozvíjí slovní zásobu a vyjadřovací schopnosti žáků, aby pochopili rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou normou. Žáci pracují s jazykovými příručkami, Pravidly českého pravopisu, jazykovými slovníky.

Oblast slohu se věnuje sestavení jednoduchého vypravování, zdokonalování kultury osobního projevu, správnému, srozumitelnému, jasnému a věcnému vyjadřování a jeho použití v běžných životních situacích, zdokonalování komunikativních dovedností. Žáci si prohlubují kulturnost vyjadřování a vystupování s ohledem na zvolený učební obor.

Oblast literatury je zaměřena na rozlišování základních literárních druhů a žánrů na základě četby ukázek, upevňování znalostí o významných dílech naší i světové literatury od nejstarších dob do současnosti.

Výuka českého jazyka a literatury využívá znalostí ze základní školy a mezipředmětově se doplňuje s předměty občanská nauka, cizí jazyk, ICT, odborné předměty (podle jednotlivých učebních oborů).

Výukové strategie

Metody a formy výuky

Dialog, přednáška, výklad, beseda, řízený rozhovor, samostatná a skupinová práce, doplňování, testy, frontální opakování, motivace, soutěže. Vyhledávání informací v odborných publikacích, učebnicích, na internetu atd.

Další formy:

- četba a interpretace konkrétních ukázek z literárních děl;
- referáty o přečtených knihách či zhlédnutých filmech (samostatná vystoupení před spolužáky);
- návštěva místní knihovny a muzea, filmových a divadelních představení;
- dramatizace uměleckého textu;
- prohlubování čtenářských dovedností.

Hodnocení žáků

Při hodnocení žáka v předmětu Český jazyk a literatura klademe důraz zvláště na:

- úroveň zvládnutí poznatků o českém pravopise a schopnosti jej aplikovat v konkrétních případech;
- dovednost kritické práce s texty;
- samostatnost úsudku žáka a dovednost výstižně formulovat své myšlenky, zvládnutí správné argumentace a diskuse;
- schopnost žáků nacházet v uměleckých dílech estetické hodnoty;
- zájem žáků o estetické a funkční normy.

Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu, k plnění studijních povinností a budou zohledňovány jejich schopnosti a předpoklady pro vzdělávání. Hodnocení bude v souladu s klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Předmět Český jazyk a literatura se podílí především na rozvoji komunikativních klíčových kompetencí, svým obsahem, tématy a metodami výuky pomáhá rozvíjet také ostatní klíčové kompetence. V rámci tohoto vyučovacího předmětu se realizují též některá průřezová témata.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura se žáci učí ústně i písemně se prezentovat při vstupu na trh práce, formulovat svá očekávání a své priority, vyjadřovat se při úřední korespondenci, sestavit žádost, profesní životopis, podat inzerát a vytvořit na něj odpověď. Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně pracovali s informacemi a komunikačními prostředky, a aby se dovedli orientovat v masových médiích, využívali je a kriticky hodnotili, naučili se odolávat myšlenkové manipulaci. Zároveň se v tomto předmětu žáci učí jednat s lidmi, diskutovat, hledat kompromisy, učí se být tolerantními a zodpovědnými. Předmět Český jazyk a literatura také napomáhá tomu, aby si žáci vážili materiálních i duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

V oblasti digitálních kompetencí jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce. Žáci pracují s textovými editory, vytvářejí a upravují texty, pracují s vyhledávači, používají tabulky, grafy a multimediální obsah. Technologie zlepšují schopnost vyhledávat a kriticky zpracovávat informace z různých zdrojů. Významnou roli hraje online komunikace, jako je e-mail, chat nebo sociální sítě, s důrazem na etiku a ochranu proti dezinformacím. V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby digitální technologie využívali jako nástroj pro kreativní tvorbu a interpretaci uměleckých děl, aby digitální média využívali k vyjádření vlastních myšlenek a emocí a při práci s digitálním obsahem aplikovali estetická kritéria. Zároveň se žáci učí posuzovat a hodnotit digitální tvorbu z hlediska její kvality a etiky.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

- žáci jsou vedeni k tomu, aby byli připraveni klást si základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi a řešení;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách a hledat kompromisní řešení;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot.

Člověk a životní prostředí

- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů;
- poznávali svět a lépe mu porozuměli.

Člověk a svět práce

- vést žáka k odpovědnosti za vlastní život;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní a profesní rozvoj;
- naučit žáka efektní sebereprezentaci při jednání se zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

- žáci jsou vedeni k tomu, aby vytvářeli a upravovali texty, tabulky a prezentace v digitálních nástrojích;
- byli schopni kombinovat textové, obrazové a zvukové formáty při tvorbě multimediálních projektů;
- efektivně využívali digitální technologie pro správu a zálohování důležitých materiálů;
- systematicky vyhledávali a kriticky hodnotili informace z digitálních zdrojů;
- respektovali autorská práva;
- chovali se eticky v online komunikaci;
- prezentovali literární a umělecká díla s využitím digitálních technologií, přičemž je kladen důraz na dodržování autorských práv;
- využívali digitální zdroje pro studium a interpretaci uměleckých děl z různých historických období a kulturních kontextů;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence);
- porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník 3 hodiny týdně / celkem 108 hodin
 2. ročník 3 hodiny týdně / celkem 87 hodin

1. ročník**108 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a jeho varianty; - definuje jednotlivé útvary národního jazyka; - ve vlastním projevu volí jazykové prostředky adekvátní komunikační situaci; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - ovládá pravidla českého pravopisu; - pracuje s jazykovými příručkami;	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - jazyková kultura - vývoj spisovné češtiny a vývojové tendence současné češtiny - postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky - zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka - hlavní principy českého pravopisu

- sleduje změny ve vývoji pravopisu i ve slovní zásobě; - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka; - orientuje se v soustavě jazyků; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby; - určí ve větě základní a rozvíjející větné členy; - provede rozbor věty jednoduché a souvětí; - uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování;	- slovní zásoba a její obohacování vzhledem k příslušnému oboru vzdělání, terminologie - větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska - stavba a tvorba komunikátu
- vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska; - správně klade otázky a přiměřeně formuluje odpovědi; - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochvala) i negativní (kritika, polemika); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - je schopen přednést krátký projev; - vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi; - rozpozná funkční styl, slohový postup a v typických příkladech slohový útvar; - posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového; - má přehled o základních slohových postupech administrativního a uměleckého stylu;	Komunikační a slohová výchova - obecné poučení o slohu sloh a slohotvorní činitelé objektivní a subjektivní - vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené - projevy prostě sdělovací, jejich základní znaky, postupy a prostředky - vyprávění, popis osoby, věci, výklad nebo návod k činnosti - úvaha - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů
- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky; - má přehled o knihovnách a jejich službách; - samostatně zpracovává informace; - vypracuje anotaci; - má přehled o denním tisku a své zájmové činnosti;	Práce s textem a získávání informací - orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu - techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní - získání a zpracování informací z textu např. ve formě anotace, konspektu, osnovy, resumé, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby - knihovny a jejich služby - noviny, časopisy a jiná periodika, internet

- orientuje se v základní literárně vědní terminologii; - vystihne charakteristické znaky literárních druhů; - zařadí konkrétní díla k uměleckým druhům a žánrům; - na základě práce s textem chápe rozdíl mezi poezií, prózou a dramatem; - vnímá literárněhistorické souvislosti; - prokáže základní přehled o vývojovém kontextu literatury a vývoje společnosti; - orientuje se ve vývoji české literatury; - určí důležité mezníky a autory světové literatury; - zařadí typická díla do literárního směru a příslušného literárního období; - vystihne hlavní sdělení textu a debatuje o něm; - vyjádří vlastní prožitky z daných textů nebo děl; - zhodnotí význam díla pro daný směr; - zhodnotí význam autora pro dobu, v níž žil; - provede zhodnocení autora i díla pro další vývoj literatury i pro další generace; - kultivuje svůj projev; - dbá na zásady spisovné češtiny; - zaujímá kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám; - prohlubuje toleranci k estetickému vnímání a vkusu jiných lidí; - zajímá se o aktuální kulturní dění;	Literatura a ostatní druhy umění - úvod do studia literatury, literární druhy a směry - základy kultury a vzdělanosti, antická literatura, Bible a její vliv na evropské myšlení a literaturu - počátky české literatury v staroslověnském a latinském jazyce, základy naší vzdělanosti, literatura středověku - renesance a humanismus v české a světové literatuře - baroko, literatura doby pobělohorské - literatura národního obrození 1. a 2. fáze - počátky a vývoj českého divadla; - romantismus v české a světové literatuře - česká literatura 60. a 70. let - májovci - ruchovci lumírovci v české literatuře - česká historická próza 19. století - kritický realismus v české a světové literatuře - české a světové drama do konce 19. století
- rozezná umělecký text od neuměleckého; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - text interpretuje a debatuje o něm; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie;	Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
- orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - společenská kultura - principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání - ochrana a využívání kulturních hodnot a kulturního dědictví - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

2. ročník

87 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - pracuje s jazykovými příručkami (PČP, SSČ); - je si vědom zodpovědnosti za svůj projev; - rozlišuje spisovné a nespisovné tvary slov; - dbá na užití spisovných tvarů; - odhaluje a opravuje jazykové a stylizační nedostatky; - posuzuje a porovnává svůj projev s projevy spolužáků; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví; - určuje gramatické kategorie; - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie; - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak; - orientuje se ve výstavbě textu; - uplatňuje znalosti ze skladby ve svém logickém vyjadřování; - zjišťuje informace z dostupných zdrojů; - samostatně vyhledává informace ke zpracování zadaných témat; - ovládá normy a principy kulturního vyjadřování a vystupování; - chápe význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - upevňování a prohlubování poznatků z morfologie, syntaxe a pravopisu - odchylky a zvláštnosti českého tvarosloví - souvětí, hlavní a vedlejší věty - složitá souvětí - všestranné jazykové rozbor - stavba a tvorba komunikátu - získávání a zpracování informací z textu - opakování a shrnutí učiva
- rozpozná funkční styl a v typických příkladech slohový útvar; - je schopen vyjádřit věcně správně, jasně a srozumitelně své myšlenky, zážitky a názory a obhájit svá stanoviska; - dbá na grafickou podobu textu; - shrnuje poznatky z tvarosloví, skladby, stylistiky a využívá jich ve svých vystoupeních; - ovládá techniku mluveného slova, správně klade otázky a vhodně formuluje odpovědi; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní; - využívá zásady dobrého řečníka; - sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary; - sestaví základní projevy administrativního stylu; - vystihne charakteristické znaky různých druhů projevu a rozdíly mezi nimi;	Komunikační a slohová výchova - kultura mluveného projevu - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy a prostředky (osobní dopisy, krátké informační útvary, rešerše, životopis, zápis z porady, technická zpráva, pracovní hodnocení, inzerát a odpověď) - úvaha a kritika - druhy řečnických projevů - publicistika a reklama - grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů

- posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu; - vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary; - uplatňuje získané vědomosti a dovednosti při přípravě mluvních cvičení;	
- samostatně zajišťuje potřebné informace a zpracovává je; - pracuje samostatně, ve dvojici i v týmu; - rozumí obsahu textu i jeho části; - pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů; - má přehled o denním tisku, knihovnách a jejich službách, zaznamenává bibliografické údaje;	Práce s textem a získávání informací - získávání a zpracovávání informací z textu (též odborného, administrativního, publicistického, zvláště zpravodajského) např. ve formě anotace, konspektu, resumé, jejich třídění a hodnocení - zpětná reprodukce textu - práce s různými příručkami pro školu i veřejnost
- rozumí hlavním literárním směrům a zná jejich představitele v české i světové literatuře; - zná historické mezníky 20. století, chápe jejich propojenost s vývojem literatury; - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů, vyjádří hlavní myšlenku textu; - rozliší literární díla podle základních druhů a žánrů; - zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období; - zhodnotí význam díla pro daný směr; - zhodnotí význam autora pro dobu, v níž žil; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie; - samostatně vyhledává informace v této oblasti a pracuje s nimi; - chápe význam umění pro člověka; - vyjádří vlastní zážitky v oblasti umění; - váží si kulturních hodnot a je tolerantní k odlišným kulturám; - orientuje se v nabídce kulturních institucí; - porovnává filmové či divadelní adaptace s knižními předlohami; - chápe význam literatury, filmu a divadla pro rozvoj osobnosti;	Literatura a ostatní druhy umění - umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - umělecké směry na přelomu 19. a 20. století - obraz 1. světové války v české a světové literatuře - generace 90. let 19. století - buřiči - česká poezie mezi dvěma světovými válkami - česká próza mezi dvěma světovými válkami - světová meziválečná literatura - česká literatura po druhé světové válce - literatura 50. a 60. let - samizdatová a exilová tvorba - literatura 70. a 80. let - současná česká literatura - vznik a vývoj filmu, česká kinematografie - aktuální problémy literatury a kultury

- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi; - text interpretuje a debatuje o něm; - rozezná umělecký text od neuměleckého; - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů; - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky;	Práce s literárním textem - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
- popíše vhodné společenské chování v dané situaci; - při návštěvě kin i divadel respektuje normy společenského chování; - je veden k návštěvě knihoven; - dbá na kulturu osobního projevu.	Kultura - kulturní aktuality v regionu - společenská výchova - funkce reklamy a její vliv na životní prostředí

7.2 Anglický jazyk

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je:

- vést žáky k osvojení komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního, osobního a pracovního života;
- připravovat žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům;
- vychovávat žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a vést je k užívání vhodných jazykových prostředků v běžných komunikačních situacích i v profesní komunikaci;
- rozšiřovat žákům poznatky o anglicky mluvících zemích a přispívat k rozšiřování kulturního rozhledu;
- zvládat efektivní práci s cizojazyčným textem včetně odborného;
- přispívat k formování osobnosti žáků, učit je toleranci k hodnotám jiných národů;
- rozvíjet schopnost žáků k celoživotnímu vzdělávání.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Jednotlivé tematické celky navazují na výuku předmětu cizí jazyk na střední škole. Výuka rozvíjí slovní zásobu, výslovnost, gramatiku a pravopis a základní produktivní a receptivní dovednosti. Součástí učiva je i odborná terminologie a reálie anglicky mluvících zemí.

Výukové strategie

Expoziční metody:

- motivační vyprávění, rozhovor a skupinová diskuse.

Metody osvojování nového učiva:

- metody slovního projevu
popis, vysvětlení, rozhovor a skupinová diskuse.
- metody práce s odborným textem
vyhledávání informací, překlad a práce s internetem.
- metody nácviku dovedností
poslech rodilého mluvčího, práce s obrazem, s mapou, demonstrace, didaktická hra, práce s videem.

- fixační metody
ústní opakování učiva, procvičování, praktické upevňování dovedností a vypracování dílčích prací na probíraná témata.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Klíčové kompetence

Občanské kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně, aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný;
- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uvědomuje si - v rámci plurality a multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- umí myslet kriticky - tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- vyjadřuje se přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje, respektuje názory druhých;
- zpracovává jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování, pracuje s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- komunikuje elektronickou poštou a využívá další prostředky online a offline komunikace;
- získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě internet.

Digitální kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- je schopen využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- je schopen získávat informace z různých zdrojů a sdílet, předávat a prezentovat je způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce;
- pracuje s multimediálním obsahem, online slovníky a interaktivními kurzy podporujícími rozvoj jazykových dovedností;
- zvyšuje svou efektivitu učení, zejména poslechu a mluvení;
- je digitálně gramotný a kriticky hodnotí cizojazyčné zdroje.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich;
- se písemně i verbálně prezentovali při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a své priority;
- se naučili vyhledávat a posuzovat informace o profesních příležitostech, orientovat se v nich a vytvářet si o nich základní představu.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- samostatně vyhledávali, hodnotili a zpracovávali informace z cizojazyčných zdrojů;
- využívali digitální nástroje pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, včetně sebeprezentace);
- pracovali s online slovníky a aplikacemi pro zlepšení jazykových dovedností;
- rozvíjeli digitální čtenářské strategie při práci s elektronickými texty;
- respektovali autorská práva a etická pravidla při práci s digitálním obsahem;
- využívali kreativně a kriticky AI (artificial intelligence);
- porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Podrobný popis průřezových témat je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník 4 hodiny týdně / celkem 144 hodin
 2. ročník 4 hodiny týdně / celkem 116 hodin

1. ročník**144 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zvládne přeložit text, je schopen používat slovníky; - rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášených ve standardním hovorovém tempu; - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, dokáže popsat své pocity; - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace;	Řečové dovednosti - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

- vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, je schopen opravovat chyby;	Jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis
- dokáže se vyjadřovat ústně i písemně k tématům osobního života; - domluví se v běžných situacích; - je schopen získat i podat informace; - pohotově i vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti;	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: osobní údaje, rodina, dům a domov, každodenní život, nakupování, volný čas, zábava, jídlo a nápoje - tematické okruhy dané zaměřením studijního oboru - komunikační situace: získávání a předávání informací - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby
- odhadne význam neznámých výrazů z kontextu sdělení; - při pohovorech dokáže vhodně reagovat na dotazy žadatele.	Profesní komunikace - ústní komunikace

2. ročník**116 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vyslovuje srozumitelně; - má dostatečnou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů a základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru; - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu; - domluví se v běžných situacích, získá i podá informace;	Řečové dovednosti - receptivní řečové dovednosti: poslech s porozuměním monologických i dialogických projevů, čtení textů včetně odborných, práce s textem - produktivní řečové dovednosti: ústní a písemné vyjadřování situačně i tematicky zaměřené, písemné zpracování textu (reprodukce, osnova, výpisky, atp.), překlad - interaktivní řečové dovednosti: střídání receptivních a produktivních činností, dialogy, dopis

- řeší standardní řečové situace - domluví se v běžných situacích, získá i podá informace; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Jazykové prostředky (lingvistické kompetence) - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba) - grafická podoba jazyka a pravopis
- vyjadřuje se, ústně i písemně, k tématům veřejného a osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru; - pohotově a vhodně řeší standardní řečové situace i jednoduché a frekventované situace týkající se pracovní činnosti; - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci;	Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: vzdělávání, zaměstnání, počasí, Česká republika, země dané jazykové oblasti, služby, cestování, mezilidské vztahy, péče o tělo a zdraví - jazykové funkce: obraty při zahájení a ukončení rozhovoru, vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod.
- má základní geografické, demografické, hospodářské, politické a kulturní znalosti o zemích dané jazykové oblasti; - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí;	Poznatky o zemích - vybrané poznatky všeobecného i odborného charakteru k poznání země (zemí) příslušné jazykové oblasti, kultury, umění, literatury, tradic a společenských zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice
- komunikuje se zákazníky, spolupracovníky a obchodními partnery ústně i písemně.	Profesní komunikace - ústní a písemná komunikace a sestavování písemností

7.3 Občanská nauka

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Obecným cílem této vzdělávací oblasti v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný občanský život v demokratické společnosti. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Žáci se učí hlouběji rozumět jejich současnosti i nedávné minulosti, učí se uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat svých společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického, filozoficko-etického rozhodování, hodnocení a jednání;
- dovedli získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film);
- dovedli formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery.

Charakteristika učiva

Obsah učiva předmětu vychází z obsahového okruhu RVP pro obor Podnikání - Společenskovední vzdělávání.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro **praktický odpovědný život** a celoživotní vzdělávání. Doplnuje a rozšiřuje se vzdělání, které žáci získali ve vzdělávání oborů středního vzdělání s výučním listem tak, aby odpovídalo oborům vzdělání s maturitní zkouškou. Učivo občanské nauky by mělo vést k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany, aby jednali uvážlivě v zájmu vlastním i veřejném.

Výukové strategie

Základem výuky je výklad a řízená diskuse/polemika žáků k probíranému tématu. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a vyjadřování vlastních názorů. Vyhledávají informace, zpracovávají referáty a prezentace, samostatně nebo ve skupinách plní praktické úlohy k probíranému tématu a mají přehled o aktuálním dění doma a ve světě. Výklad je doplňován o audio a video ukázky, jsou využívány odborné publikace,

učebnice, sešity, dokumenty (přetisky), pracovní listy, ukázky z historické beletrie a z tištěných médií. Při výuce je aktivně využívána audiovizuální technika.

Součástí výuky jsou besedy s různými hosty, exkurze a návštěvy různých institucí atd.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok. Základem hodnocení je správné používání osvojených pojmů při argumentaci a samostatných vystoupeních. Hodnocení probíhá formou ústního zkoušení z probraného učiva nebo formou písemného testu. Hodnotí se domácí úkoly, příprava a prezentace krátké zprávy z domova a ze světa (aktuality), praktické úkoly. Při hodnocení žáka se sleduje odborná správnost, schopnost uvádět učivo do souvislostí s jinými tématy nebo vyučovacími předměty, zájem o předmět, schopnost logicky myslet, reagovat na doplňující otázky učitele, samostatně a správně se jazykově vyjadřovat.

Součástí hodnocení je i hodnocení aktivního přístupu a vystupování v diskusích, besedách, při návštěvách různých institucí. Nedílnou součástí je hodnocení jednání a chování žáků v souladu s osvojenými principy a zásadami společenského chování a mezilidských vztahů.

Hodnocena je práce jednotlivců i skupinové práce. Kritéria hodnocení vycházejí z Klasifikačního řádu SOŠ a SOU Vlašim.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat:

Klíčové kompetence:

Žák/absolvent:

- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- prezentuje vhodnou formou své názory a postoje, předkládá argumenty, debatuje o nich s partnery; vyjadřuje se věcně, pojmově správně.

Personální a sociální kompetence:

Žák/absolvent:

- reaguje adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímá radu i kritiku;
- ověřuje si získané poznatky, kriticky zvažuje názory, postoje a jednání jiných lidí;
- je schopen pracovat v týmu i samostatně, podílí se na realizaci společných činností;
- podněcuje práci týmu vlastními návrhy na řešení úkolů, nezaujatě zvažuje návrhy druhých;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

Žák/absolvent:

- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržuje zákony, respektuje práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, pomáhá druhým lidem;
- jedná v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomuje si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých;

- zajímá se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznává tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporuje hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a má k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k řešení problémů:

Žák/absolvent:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení a zdůvodní je;
- volí prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívá zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracuje při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Kompetence k pracovnímu uplatnění:

Žák/absolvent:

- má odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomuje si význam celoživotního učení a je připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- vhodně komunikuje s potenciálními zaměstnavateli, prezentuje svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence

Žák/absolvent:

- se seznamuje s komplexním vlivem digitálních technologií na společnost;
- zapojuje se kriticky a odpovědně do digitálního prostředí a využívá ho k lepšímu porozumění historickým, politickým, sociálním a právním kontextům;
- využívá technologie nejen jako nástroj pro získávání a prezentaci informací, ale i jako prostředek pro rozvíjení digitálního občanství, porozumění právním normám a etickým otázkám v digitálním světě.

Průřezová témata**Občan v demokratické společnosti**

- kultivace dospělé osobnosti a etická výchova;
- ochrana člověka za mimořádných událostí;
- Den památky obětí holocaustu;
- prohloubení schopnosti a motivace k učení;
- soužití v multikulturní společnosti;
- úcta k životu, stáří a pomoc potřebným;
- ČR, Evropa a soudobý svět z hlediska studovaného oboru;
- masová média a rozvíjení mediální gramotnosti žáků;
- politika, politické systémy, globalizace;
- vybrané oblasti filozofické antropologie a filozofické etiky.

Člověk a životní prostředí

- postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- estetické a citové vnímání svého okolí a přírodního prostředí.

Člověk a svět práce

- svět vzdělávání.

Člověk a digitální svět

- kritická práce s informačními zdroji a odpovědnost při jejich vytváření (Člověk v dějinách, Soudobý svět);

- zapojování se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií (Člověk jako občan, Člověk v lidském společenství);
- seznámení se s digitálními službami státu, veřejné správy, územní samosprávy, komerčního i neziskového sektoru a jejich využívání v reálných nebo modelových situacích (Člověk a právo);
- posuzování přínosů a rizik digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životní prostředí (Člověk a svět – praktická filozofie);
- podpora utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí (Člověk v lidském společenství, Člověk a právo);
- rozvoj a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě (Člověk jako občan, Soudobý svět);
- kreativní a kritické využívání AI (artificial intelligence);
- porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně různými metodami a formami výuky v rámci vyučování nebo v rámci uceleného bloku učiva zahrnutého do obsahu vzdělávání předmětu.

Mezipředmětové vztahy

Český jazyk a literatura

- společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova.

Informatika

- vyhledávání informací, tvorba textů s využitím základních i aplikačních SW.

Psychologie

- komunikace a dorozumívání;
- osobnost, životní styl.

Právo

- mezinárodní právo;
- lidská práva.

Výuka probíhá:

1. ročník 1 hodina týdně / celkem 36 hodin
 2. ročník 1 hodina týdně / celkem 29 hodin

1. ročník

36 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje tři velké války dvacátého století, popíše jejich důsledky pro svět, Evropu a čs. stát; - vysvětlí vývoj české a čs. společnosti a státu ve 20. století; - zhodnotí význam významných osobností; - uvede příklady dopadu totalitních režimů na život lidí; - charakterizuje ideologie, které se uplatnily ve 20. století; - vysvětlí rozpad koloniální soustavy v tzv. třetím světě a debatuje o jeho problémech i úspěších;	Svět, československá a česká společnost ve 20. století - tři světové války – první, druhá a válka studená; důsledky válek; svět po první a druhé světové válce - vývoj a zápas československé demokracie – osobnosti, politické systémy, vláda a moc, problémy a úspěchy

	dopad válek a totalitních systémů na život lidí a stát - staré a nové ideologie – liberalismus, konservatismus, komunismus, socialismus, nacionalismus, feminismus, environmentalismus - třetí svět ve 20. století – třetí svět a světové války, krize kolonialismu, problémy a úspěchy třetího světa na konci 20. století
- srovná jednotlivé civilizace současného světa (velké kulturní okruhy); - popíše současnou politiku velmocí a vyspělých států; - charakterizuje konflikty a místa napětí v současném světě; - debatuje o globálních problémech; - popíše globalizaci, její dopad na státy i na život lidí; - vysvětlí zapojení České republiky do mezinárodních struktur; - charakterizuje českou společnost na počátku 21. století; - debatuje o obyvatelstvu České republiky na počátku 21. století, o prognózách jeho vývoje, o multikulturním soužití v Evropě a v České republice; - analyzuje vybraný problém české společnosti z hlediska médií a jiných zdrojů.	Soudobý svět a česká společnost na prahu 21. století - velké civilizační okruhy současného světa - velmoci a vyspělé země současného světa - bezpečnost lidí, napětí a konflikty současného světa - globální problémy - globalizace a současné státy, vliv na život lidí - zapojení České republiky do mezinárodních struktur, integrace a desintegrace ve světě - obyvatelstvo České republiky – současný stav, prognózy, multikulturní soužití

2. ročník

29 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie; - dovede používat vybraný pojmový aparát filozofie, tj. ten, který byl součástí učiva; - dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupným filozofickým textem; - debatuje o praktických filozofických a etických otázkách, a to s využitím textů z děl významných představitelů filozoficko-etického a antropologického myšlení; - srovná různé názory na otázky praktické etiky a zaujme k nim vlastní stanovisko opřené o argumenty; - vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem.	Praktická filosofie a filosofická antropologie - lidské myšlení v předfilosofickém období, mýtus; vznik filozofie a základní filozofické problémy, hlavní filozofické disciplíny - význam filozofie a etiky v životě člověka, smysl filozofie a etiky pro řešení životních situací - hledání smyslu života, spokojenosti a štěstí; stárnutí a smrt - čest, úcta svědomí - jazyk a dorozumívání - člověk, národ, vlast; etnické, náboženské, sociální skupiny a komunity, význam komunitní spolupráce; prosociální jednání - svoboda a odpovědnost, pravda - vina, trest a smíření - ženy a muži, genderová rovnost - vesnice a města, problémy urbanizace - výchova a vzdělávání

7.4 Matematika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je naučit žáky:

- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání;
- využívat matematické poznatky a metody řešení v praktickém životě a dalším vzdělávání;
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek vzhledem k realitě;
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse řešení;
- diskutovat metody řešení matematické úlohy;
- účelně využít digitální technologie a zdroje informací při řešení matematických úloh;
- číst s porozuměním matematický text, kriticky vyhodnotit informace získané z různých zdrojů;
- správně se matematicky vyjadřovat.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Matematické vzdělávání, má funkci všeobecně vzdělávací a funkci průpravnou pro odborné vzdělávání.

Výukové strategie

Využité metody:

- výklad, rozhovor, diskuse se současnou demonstrací na příkladech;
- cvičení – zápis a provádění výpočtů, doplňování;
- vyvozování poznatků a jejich aplikace – samostatná práce žáků, skupinová práce, učení druhých.

Hodnocení žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence****Komunikativní kompetence a sociální kompetence**

Pracovat samostatně i v týmu. Řešit samostatně problémy (plánovat, provádět a kontrolovat činnost, porozumět úkolu a určit jádro problému). Aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úkolů – zvolit odpovídající matematické postupy a techniky, využívat různé formy grafického znázornění, převody jednotek, odhad výsledků.

Digitální kompetence

Využívat digitální technologie k efektivnímu řešení matematických problémů jako je podpora výpočtů, modelování situací, zpracování dat a prezentace výsledků. Využívat technologie nejen k usnadnění výpočtů, ale i k hlubšímu porozumění matematickým konceptům prostřednictvím simulací a vizualizací. Porozumět geometrickým vztahům a rozvíjet prostorovou představivost za využití dynamického geometrického softwaru.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Průřezová témata**Člověk a svět práce a Člověk a životní prostředí**

Řešení příkladů s tematikou obsaženou v tématech.

Občan v demokratické společnosti

Snaha o rozvoj osobnosti žáků.

Člověk a digitální svět

Podpora používání kalkulátoru a dalších digitálních nástrojů k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků. Účelné využívání digitální technologie při analýze a vizualizaci dat. Samostatná práce s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a kritické hodnocení dat. Využití geometrického softwaru pro řešení praktických úloh, které rozvíjí prostorovou představivost. Kreativní a kritické využívání AI (artificial intelligence), porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník 3 hodiny týdně / celkem 108 hodin
2. ročník 3 hodiny týdně / celkem 87 hodin

1. ročník**108 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - rozlišuje číselné obory a v nich provádí aritmetické operace; - správně určí a používá při řešení úloh největší společný dělitel a nejmenší společný násobek; - počítá se zlomky a desetinnými čísly, využívá dělitelnost čísel; - používá různé zápisy reálného čísla; - porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly;	Operace s čísly, číselné výrazy - číselné obory – (N, Z, Q, R) - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - odmocniny - číselné výrazy - mocniny s celým a racionálním exponentem

- používá absolutní hodnotu reálného čísla a její geometrický význam; - zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly – sjednocení a průnik; - řeší praktické úlohy na přímou a nepřímou úměru; - využívá trojčlenku při řešení úloh; - řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu; - provádí operace s mocninami s celým a s racionálním exponentem, s odmocninami; - odhaduje a zaokrouhluje výsledky numerických výpočtů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	
- určí definiční obor výrazu; - dosadí číselnou hodnotu do výrazu a vypočítá jeho hodnotu; - používá pojem člen, koeficient, stupeň členu, stupeň mnohočlenu; - provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy a výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny; - provádí umocnění dvojčlenu pomocí vzorců; - rozkládá mnohočleny na součin; - sestaví výraz na základě zadání; - modeluje jednoduché reálné situace užitím výrazů; - interpretuje výrazy s proměnnými; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Algebraické výrazy - algebraické výrazy - definiční obor algebraického výrazu - mnohočleny - lomené výrazy - výrazy s mocninami a odmocninami - slovní úlohy
- používá funkci jako závislost dvou veličin; - sestaví tabulku a načrtne graf lineární funkce; - z grafu určí vlastnosti funkce včetně monotonie a extrémů; - objasní geometrický význam parametrů a, b v předpisu lineární funkce $y = a \cdot x + b$; - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnice a provede zkoušku; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší lineární rovnice a nerovnice o jedné neznámé včetně grafického znázornění; - řeší soustavy lineárních rovnic a nerovnic o jedné neznámé včetně grafického znázornění; - vyjádří neznámou ze vzorce; - užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Lineární funkce, lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy - úpravy rovnic - lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou a jejich soustavy - rovnice s neznámou ve jmenovateli - grafické řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav - vyjádření neznámé ze vzorce - slovní úlohy

- používá funkci jako závislost dvou veličin; - sestaví tabulku a načrtne graf kvadratické funkce; - z grafu určí vlastnosti funkce včetně monotonie a extrémů; - rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnice a provede zkoušku; - určí definiční obor rovnice a nerovnice; - řeší kvadratické rovnice a nerovnice včetně grafického znázornění; - rozloží kvadratický trojčlen na součin; - užívá vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice; - sestaví rovnici s danými kořeny; - řeší jednoduché iracionální rovnice; - řeší rovnice v součinném a podílovém tvaru; - řeší nerovnice v součinném a podílovém tvaru; - užívá rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných problémů; - řeší slovní úlohy; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Kvadratické funkce, kvadratické rovnice a nerovnice - kvadratická rovnice, diskriminant, řešitelnost v oboru reálných čísel - vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice - rozklady kvadratických trojčlenů; - rovnice v součinném a podílovém tvaru - rovnice s neznámou ve jmenovateli - iracionální rovnice - kvadratické nerovnice - slovní úlohy
- rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, sestrojí jejich grafy a určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě; - aplikuje v úlohách poznatky o funkcích při úpravách výrazů a rovnic; - určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic; - určí hodnoty proměnné pro dané funkční hodnoty; - přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak; - sestrojí graf funkce dané předpisem pro zadané hodnoty; - řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí; - řeší jednoduché logaritmické rovnice; - řeší jednoduché exponenciální rovnice; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Funkce - opakování základních pojmů – funkce, definiční obor, obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkce - opakování lineární a kvadratické funkce - lineární lomená funkce - exponenciální a logaritmická funkce - logaritmus a jeho užití - věty o logaritmech - úprava výrazů obsahujících funkce - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice - slovní úlohy

- řeší úlohy na polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů; - užije věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách; - užije Pythagorovu větu a Euklidovy věty při řešení úloh; - využívá poznatky o množinách všech bodů dané vlastnosti v konstrukčních úlohách; - užije shodnost a podobnost při řešení praktických úloh; - rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah; - používá tradiční prostředky grafického vyjadřování; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Planimetrie - základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty - množiny bodů dané vlastnosti - trojúhelník a čtyřúhelník (strana, vnitřní a vnější úhly, výšky, ortocentrum, těžnice, těžiště, střední příčky, kružnice vepsaná a opsaná) - shodná zobrazení (souměrnost, posunutí, otočení) v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - podobná zobrazení v rovině, jejich vlastnosti a jejich uplatnění - rovinné útvary: kružnice a její části, kruh a jeho části, mnohoúhelníky, složené obrazce, konvexní a nekonvexní útvary - obvody a obsahy rovinných útvarů
- užívá pojmy: orientovaný úhel, velikost úhlu; - určí velikost úhlu ve stupních a v obloukové míře a jejich převody; - graficky znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel; - určí definiční obor a obor hodnot goniometrických funkcí, určí jejich vlastnosti včetně monotonie a extrémů; - s použitím goniometrických funkcí určí ze zadaných údajů velikost stran a úhlů v pravoúhlém a obecném trojúhelníku; - využívá vlastností a vztahů goniometrických funkcí při řešení goniometrických rovnic; - využívá vlastností a vztahů goniometrických funkcí k řešení vztahů v rovinných i prostorových útvarech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Goniometrie a trigonometrie - oblouková míra a orientovaný úhel - goniometrické funkce - základní vztahy mezi goniometrickými funkcemi - věta sinová a kosinová - využití goniometrických funkcí k určení stran a úhlů v trojúhelníku - goniometrické rovnice - úprava výrazů obsahujících goniometrické funkce

2. ročník

87 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny; - charakterizuje tělesa: krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační válec, rotační kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části; - určuje povrch a objem těles i s využitím funkčních vztahů a trigonometrie; - využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa; - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách; - užívá jednotky délky, obsahu a objemu, provádí převody jednotek; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Stereometrie - základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa: krychle, kvádr, hranol, jehlan, rotační kužel, rotační válec, komolý jehlan a kužel, koule a její části - složená tělesa
- vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce; - určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky; - pozná aritmetickou posloupnost a určí její vlastnosti; - pozná geometrickou posloupnost a určí její vlastnosti; - užívá poznatků o posloupnostech při řešení úloh v reálných situacích; - používá pojmy finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, úročení, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - provádí výpočty finančních záležitostí: změny cen zboží, směna peněz, danění, úrok, jednoduché úrokování, spoření, úvěry, splátky úvěrů; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Posloupnosti a finanční matematika - pojem posloupnosti, definiční obor a obor hodnot, graf posloupnosti, vlastnosti posloupností - aritmetická posloupnost - geometrická posloupnost - využití posloupností pro řešení úloh z praxe - finanční matematika - slovní úlohy
- řeší jednoduché kombinatorické úlohy úvahou (používá základní kombinatorická pravidla); - užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací; - počítá s faktoriály a kombinačními čísly; - užívá poznatků z kombinatoriky při řešení úloh v reálných situacích; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Kombinatorika - faktoriál - variace, permutace a kombinace bez opakování - variace s opakováním - počítání s faktoriály a kombinačními čísly - slovní úlohy

- užívá s porozuměním pojmy: náhodný pokus, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev, množina výsledků náhodného pokusu; - používá s porozuměním pojem nezávislost jevů; - určí pravděpodobnost náhodného jevu; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Pravděpodobnost v praktických úlohách - náhodný pokus, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev - množina výsledků náhodného pokusu - nezávislost jevů - výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu - aplikační úlohy
- užívá a vysvětlí pojmy: statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvantitativní a kvalitativní, hodnota znaku; - sestaví tabulku četností; - graficky znázorní rozdělení četností; - určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus, percentil); - určí charakteristiky variability (rozptyl, směrodatná odchylka); - čte a vyhodnotí statistické údaje v tabulkách, diagramech a grafech; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací;	Statistika v praktických úlohách - statistický soubor, četnost a relativní četnost - charakteristiky polohy - charakteristiky variability - statistická data v grafech a tabulkách - aplikační úlohy
- zavede a používá soustavu souřadnic na přímce, v rovině; - určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky; - užívá pojmy: vektor a jeho umístění, souřadnice bodu, vektoru a velikost vektoru; - provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů); - užije grafickou interpretaci operací s vektory; - určí velikost úhlu dvou vektorů; - užije vlastnosti kolmých a kolineárních vektorů; - užije parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směnicový tvar rovnice přímky v rovině; - určí polohové a metrické vztahy bodů a přímk v rovině a aplikuje je v úlohách; - při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací.	Analytická geometrie - souřadnice bodu - souřadnice vektoru - střed úsečky - vzdálenost bodů - operace s vektory - přímka v rovině - polohové vztahy bodů a přímek v rovině - metrické vlastnosti bodů a přímek v rovině

7.5 Tělesná výchova

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Vzdělávání pro zdraví je preventivní aktivní péče o zdraví člověka, která spočívá v přijetí zdravého způsobu života – pohybová aktivnost a správná výživa, v kvalitě mezilidských vztahů, životního prostředí, bezpečí člověka a uvědoměném rozvíjení vlastní identity. Vést žáky k dosažení sportovní a pohybové gramotnosti. Vychovávat a směřovat žáky k celoživotnímu provádění pohybových aktivit a rozvoji pozitivních vlastností osobnosti. Naučit žáky porozumět zvyšování a kultivování své fyzické zdatnosti a pohybového projevu. Vést žáky k čestnému jednání i v civilním životě. Zdůraznit nejenom fyzický, ale i psychický, estetický a sociální význam pohybových činností. Prohlubovat hygienické, zdravotní zásady, návyky a výchovu proti závislostem, reagovat v situacích ohrožení a zvládnout základy první pomoci. Žáci se učí správně reagovat v modelových situacích. Zdůrazňujeme poznatky o funkci a potřebách těla, kritický přístup k mediálním obsahům a odpovědný přístup k sobě a okolí. Tělesná výchova by měla pomocí přiměřených prostředků žáky kultivovat v pohybových projevech a zlepšovat jejich tělesný vzhled.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Vzdělávání pro zdraví. Obsahem výuky tělesné výchovy je teoretická a praktická příprava, nácvik vybraných atletických disciplín, sportovních a míčových her, sportovní gymnastiky, úpolů, lyžování, bruslení a plavání. Nedílnou součástí jsou pohybové a drobné hry spolu s kondičními, protahovacími, vyrovnávacími, relaxačními a pořadovými cvičeními. Důraz kladen na dodržování zásad hygieny, bezpečnosti, péče a ochrany zdraví, aby žáci pociťovali potřebu celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Poznatky z předmětu jsou propojovány s dalšími předměty.

Výukové strategie

Základem výuky je vzájemná spolupráce učitele a žáka, používání demonstračních a výkladových metod, názorná ukázka, využití vlastních zkušeností, skupinové vyučování (práce v týmech). Nácvik probíhá od jednoduššího ke složitějšímu, důraz kladen na bezpečnost, dodržování hygienických norem. Výuka probíhá formou individuálního a skupinového učení. Součástí výuky jsou školní a mimoškolní soutěže, herně turistické pochody, přednášky, besedy, sportovní kroužky, soutěže dle tradice školy, které jsou přípravou pro středoškolské sportovní soutěže v regionu.

Hodnocení žáků

Hodnocení žáků vychází z klasifikačního řádu školy. Hodnocení podle snahy, přístupu,

aktivity, samostatnosti, zvyšování osobní úrovně zdatnosti - pomocí tabulek, výkonnostních limitů a kontrolní měření výkonnosti. Slovní hodnocení a numerické hodnocení. Znalost a dodržování zásad bezpečnosti a pravidel. Při hodnocení musíme brát na zřetel předpoklady pro pohybové činnosti u jednotlivých žáků vzhledem k biologickému věku, genetickým předpokladům a rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností a zdravotnímu omezení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení, dovedli vyjednávat a řešit konflikty;
- napomáhali k vzájemné odpovědnosti, toleranci, morálce a etice;
- racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se učili poznávat svět a lépe mu rozuměli;
- měli odpovědný vztah k prostředí, ve kterém žijí, vztah k ekologii člověka, k ochraně a péči o prostředí a přírodu;
- plnili ukázněně úkoly při mimořádných situacích.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- se prezentovali písemně i verbálně při jednání s potencionálními zaměstnavateli, formulovali svá očekávání a své priority;
- byli schopni uvědoměle dodržovat pracovní schopnosti, dokázali respektovat nadřízeného.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali digitální technologie k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů;
- využívali digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků;
- využívali aplikace a online zdroje k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence);
- porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Občanské kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- má možnost zažít úspěch;
- jedná odpovědně, samostatně, aktivně ve vlastním i veřejném zájmu;
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat;
- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uvědomuje si v rámci multikulturního soužití vlastní kulturní, národní a osobní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;

- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- umí myslet kriticky, tj. dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- porozumí zadání úkolu nebo určí jádro problému, získá informace potřebné k řešení problému, navrhuje způsob řešení, vyhodnocuje a ověřuje správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků;
- uplatňuje při řešení problémů různé metody myšlení;
- vyjadřuje se přiměřeně v projevech verbálních i neverbálních a vhodně se prezentuje;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně, jazykově správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhájí své názory a postoje, respektuje názory druhých, vyjadřuje své pocity a soudy;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální kompetence

Žák tohoto předmětu:

- je připraven odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- se učí na základě zprostředkovaných zkušeností přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- je motivován k dalšímu sebevzdělávání, k péči o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence

Žák tohoto předmětu:

- schopen práce v týmu;
- odpovědně plní svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů.

Digitální kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu je veden:

- k využívání digitálních technologií k péči o své zdraví a bezpečnost;
- k využívání digitálních nástrojů k podpoře aktivní péče o fyzické i duševní zdraví, ke zlepšování tělesné kondice a sledování zdravotních ukazatelů;
- k orientaci v otázkách zdravého životního stylu, prevence a bezpečnosti při práci s digitálními zařízeními.

Kompetence k učení

Všichni učitelé vyučovacího předmětu Tělesná výchova (budou):

- zapojovat žáky do obsahové a organizační přípravy výuky a pohybových činností v režimu školy;
- vytvářet žákům prostor pro organizaci, řízení a vyhodnocování soutěží, závodů či jiných pohybových činností na úrovni třídy (školy);
- povedou žáky k cílenému ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdatnosti (sledování, zaznamenání, vyhodnocování);
- uplatňovat motivaci vycházející z významu pohybových činností pro prevenci zdraví, životní aktivity, ovlivňování postavy, v souladu s individuálními zájmy a předpoklady žáků;
- vytvářet prostor pro dostatečné osvojení pohybových dovedností, vytvářet prostor pro praktické osvojení a využití nástrojů k ověření výkonnosti a svalové nerovnováhy;
- vytvářet prostor pro osvojení a praktické využití vyrovnávacích cvičení;
- předkládat žákům dostatek zpětných informací o jejich činnosti, o úrovni pohybových dovedností a předvedených výkonech.

Odborné kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu

- uvažuje o otázkách zdravého životního stylu;
- uvědomuje si význam tělesné aktivity a její využití ve volném čase;
- chápe bezpečnost práce jako součást péče o zdraví své i spolupracovníků (klientů či zákazníků);
- dodržuje příslušné právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při tělovýchovných činnostech, požární ochrany, dodržuje hygienické předpisy a zásady;
- používá osobní ochranné cvičební, pracovní prostředky podle platných předpisů pro jednotlivé činnosti;
- umí uplatňovat oprávněné nároky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, či při případném úrazu.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník 2 hodiny týdně / celkem 72 hodin
 2. ročník 2 hodiny týdně / celkem 58 hodin

1. ročník**72 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - chová se tak, aby neohrozil zdraví své, ani svých spolužáků; - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a modelových situací; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	Péče o zdraví Zdraví - prevence úrazů a nemocí - význam pohybu pro zdraví - zdravý životní styl Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život

- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech; - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; - umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnocovat jej; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - uvědomuje si důležitost rozcvičení a protažení před i po tělesném výkonu; - dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a celkovou koordinaci; - umí sladit pohyb s hudbou; - umí sestavit pohybové vazby; - zlepšuje prostorovou koordinaci; - všestranná pohybová příprava - zlepšuje své absolutní výkony; - porozumí škodlivosti používání dopingu; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - zná správnou techniku; - umí pomáhat druhým; - ukazuje své tělesné zdatnosti, hodnotí svoji zdatnost; - zná chybně a správně prováděné činnosti;	Tělesná výchova Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti - technika a taktika zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj, údržba činnosti nebo výkonu - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí záchrana a pomoc - zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací činnosti, výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy - umí zvolit vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné, nevhodné pohybové činnosti - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, zdravotní (jako součást všech tematických celků) Gymnastika - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční programy cvičení s hudbou
--	--

- ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy, dokáže zjistit ukazatele své tělesné zdatnosti, korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti, výkonu; - uplatňuje základní techniku v atletických disciplín; - zná své běžecko – skokanské - vrhačské limity; - zlepšuje své absolutní výkony; - ovládá pravidla atletiky; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky her; - řídí se pravidly her; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - dovede rozlišit fair play od nesportovního jednání; - nebojí se konfrontace; - dává své schopnosti ve prospěch kolektivu; - zvyšuje tělesnou kondici a psychickou odolnost; - seznamuje se základy sebeobrany a jejím využitím; - učí se zodpovědnosti; - umí zvolit vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné, nevhodné pohybové činnosti; - chová se k přírodě ekologicky; - ovládá jízdu na bruslích, bruslení, hokej, zastavení, překládání; - zvládá základní techniku a pravidla v hokeji.	Atletika - běžecká průprava, běhy 100, 400, 800, 1500, 3000m, štafety, intervalová vytrvalost, - skoky do výšky, do dálky, vrh koulí 4 a 6kg - hod granátem - běh v terénu, fartlek Pohybové hry - volejbal: herní situace, hra - košíková: technika, taktika, streetball - kopaná: herní situace, týmová spolupráce - florbal: činnosti jednotlivce, střelba - softbal: týmová spolupráce - sálová kopaná, nohejbal: herní situace, taktika Úpoly - pády - základní sebeobrana Posilovna - kondiční posilování Turistika a sporty v přírodě - orientace v krajině Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Kompenzační a relaxační cvičení - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - kontraindikované pohybové aktivity Bruslení - zastavování, překládání, herní činnosti v hokeji, hrátky na leď
---	--

2. ročník

58 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - chová se tak, aby neohrozil zdraví své, ani svých spolužáků; - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a modelových situací; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným;	Péče o zdraví Zdraví - prevence úrazů a nemocí - význam pohybu pro zdraví - zdravý životní styl Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelní pohromy, havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) První pomoc - úrazy a náhlé zdravotní příhody - poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život
- volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - komunikuje při pohybových činnostech; - dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii; - dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci; - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí sestavit soubory zdravotně zaměřených cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; - umí si připravit kondiční program osobního rozvoje a vyhodnocovat jej; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu; - dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit; - uvědomuje si důležitost rozcvičení a protažení před i po tělesném výkonu;	Tělesná výchova Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví, prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti - technika a taktika zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - výstroj, výzbroj, údržba činnosti nebo výkonu - hygiena a bezpečnost, vhodné oblečení - cvičební úbor a obutí záchrana a dopomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí, regenerace a kompenzace, relaxace - pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících nebo cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy, měření výkonů - zdroje informací činnosti, výkonu - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy

- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a celkovou koordinaci; - umí sladit pohyb s hudbou; - umí sestavit pohybové vazby; - zlepšuje prostorovou koordinaci; - všestranná pohybová příprava - zlepšuje své absolutní výkony; - porozumí škodlivosti používání dopingu; dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - participuje na týmových herních činnostech družstva; - dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání; - zná správnou techniku; - umí pomáhat druhým; - ukazuje své tělesné zdatnosti, hodnotí svoji zdatnost; - zná chybně a správně prováděné činnosti; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy, dokáže zjistit ukazatele své tělesné zdatnosti, korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti, výkonu; - uplatňuje základní techniku v atletických disciplín; - zná své běžecko – skokanské - vrhačské limity; - zlepšuje své absolutní výkony; - ovládá pravidla atletiky; - ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky her; - řídí se pravidly her; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách; - dovede rozlišit fair play od nesportovního jednání; - nebojí se konfrontace; - dává své schopnosti ve prospěch kolektivu; - zvyšuje tělesnou kondici a psychickou odolnost;	- umí zvolit vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné, nevhodné pohybové činnosti - pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, zdravotní (jako součást všech tematických celků) Gymnastika - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním, kondiční programy cvičení s hudbou Atletika - běžecká příprava, běhy 100, 400, 800, 1500, 3000m, štafety, intervalová vytrvalost, - skoky do výšky, do dálky, vrh koulí 4 a 6kg - hod granátem - běh v terénu, fartlek Pohybové hry - volejbal: herní situace, hra - košíková: technika, taktika, streetball - kopaná: herní situace, týmová spolupráce - florbal: činnosti jednotlivce, střelba - softbal: týmová spolupráce - sálová kopaná, nohejbal: herní situace, taktika Úpoly - pády - základní sebeobrana Posilovna - kondiční posilování Turistika a sporty v přírodě - orientace v krajině Testování tělesné zdatnosti - motorické testy
---	---

- seznamuje se základy sebeobrany a jejím využitím; - učí se zodpovědnosti; - umí zvolit vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné, nevhodné pohybové činnosti; - chová se k přírodě ekologicky; - ovládá jízdu na bruslích, bruslení, hokej, zastavení, překládání; - zvládá základní techniku a pravidla v hokeji.	Kompenzační a relaxační cvičení - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - kontraindikované pohybové aktivity Bruslení - zastavování, překládání, herní činnosti v hokeji, hrátky na ledě
--	--

7.6 Informatika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2025 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Charakteristika učiva

Informatické vzdělávání je strukturováno tak, aby byli žáci vybaveni nezbytnými dovednostmi pro řešení praktických problémů, které mohou vzniknout v jejich profesním i osobním životě. Klíčové cíle a metody:

Informatické myšlení:

- rozpoznávání problémů: Učíme žáky, jak identifikovat problémy a formulovat je tak, aby bylo možné nalézt praktické řešení;
- rozklad problémů: Žáci se učí dělit složité problémy na jednodušší dílčí úkoly, aby bylo možné snáze najít řešení.

Vytváření postupů a řešení:

- formulace postupů: Žáci se učí, jak vytvářet jasné a srozumitelné postupy pro řešení úloh;
- sdílení a komunikace řešení: Důraz je kladen na schopnost žáků sdílet svá řešení s ostatními, to je připravuje na týmovou práci a spolupráci.

Praktické aplikace:

- uplatnění v reálném světě: Obsah vzdělávání podporuje žáky v používání informatických nástrojů pro řešení běžných životních a pracovních situací;
- bezpečné a efektivní využívání technologie: Žáci se učí, jak bezpečně a efektivně využívat dostupné technologické nástroje.

Výukové strategie

Důraz je kladen na názornost výuky, tj. vhodná didaktická programovací prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich.

Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů. Vyučující opravuje práci žáků a dbá na správné návyky práce na počítači. Vyučování probíhá v odborné učebně vybavené počítači.

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Žáci budou hodnoceni na základě ústního i písemného zkoušení, přesnosti a věrohodnosti zpracování dokumentu v různých programech, při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků;
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu
- zadaného problému;
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, využívat různé informační zdroje a sledovat pokrok v dosahování cílů svého učení.

Kompetence k řešení problémů

samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti, spolupracovat v týmu.

Komunikativní kompetence

žáci formulují své myšlenky srozumitelně, jsou schopni komunikovat pomocí Internetu,

zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty a jiné písemnosti.

Sociální kompetence

žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly. Žák dokáže veřejně prezentovat výsledky své práce. Žák formuluje své názory a postoje, je schopen vyslechnout názory druhých.

Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

Průřezové téma

Občan v demokratické společnosti

žáci si uvědomují výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s počítačem.

Člověk a životní prostředí

žáci chápou zásadní význam životního prostředí pro člověka, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů).

Člověk a digitální svět

žáci jsou připraveni pro řešení praktických úkolů vyskytujících se v praxi, ale i v činnostech, které dnešní člověk využívá v běžném osobním životě. Žáci by měli získat pozitivní vztah k výpočetní technice a naučit se pružně reagovat na novinky ve světě informačních technologií.

Výuka probíhá:

1. ročník 2 hodiny týdně / celkem 72 hodin
2. ročník 2 hodiny týdně / celkem 58 hodin

1. ročník

72 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - je seznámen s provozním řádem počítačové učebny, s dodržováním pravidel BOZP a PO v učebnách IT; - umí zapnout a vypnout počítač, přihlásit se do aplikací pomocí přidělených přihlašovacích údajů; - je seznámen se specifiky práce v počítačové síti	1. OBSAH A VÝZNAM PŘEDMĚTU - pravidla provozu učeben IT - pravidla práce v počítačové síti, výhody práce v počítačové síti; - přihlašovací údaje

- identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které - koncepty se nemění a které ano; - rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové; - popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; - rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat; - porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; - rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad;	2. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE HARDWARE A SOFTWARE - zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; - současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; - připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; - souborový systém a paměťová úložiště; - operační systémy; - zařízení s vestavěnými systémy; POČÍTAČOVÉ SÍTĚ A SÍŤOVÉ SLUŽBY - internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti; - typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; - fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra; - cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace; - webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména;
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – textový procesor

- interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů; - odhaluje chyby v datech; - porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí; - aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu;	4. Data, informace a modelování DATA A INFORMACE - data a informace, interpretace dat; - informace a množství informace v datech; - chyby v datech a kontrola dat; - kódování informací a dat; - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; - datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka;
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	5. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – tabulkový procesor
- na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace; - rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou; - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější; vylepší algoritmus podle daného hlediska; - vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci;	6. Tvorba, testování a provoz softwaru POŽADAVKY A ANALÝZA - specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení; - analýza a dekompozice (rozložení) problému; TVORBA A VÝVOJ - základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); - návrh algoritmů a datových struktur; - zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); - využívání hotových komponent;

- analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek; - vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; - vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování; používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory;	7. Informační systémy - účel a charakteristika informačního systému nebo služby; - veřejné nebo oborové informační systémy a služby; - uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace); - uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech; - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory;
---	--

2. ročník**58 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálním zařízením; poradí druhým řešení typických závad. - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; - s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; - kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; - v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů.	1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Současná výpočetní zařízení - Základní pojmy (HW a SW komponenty, konektory, kabely) - princip fungování digitálního zařízení (OS, ovladače, komunikace mezi aplikacemi) - Identifikace a řešení problémů - Komunikace a asistence – základní zásady při reportu závad 2. BEZPEČNOST V DIGITÁLNÍM PROSTŘEDÍ - způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např.: aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); - sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí - (např. práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; - digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, - metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy

- formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému; - zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence;	3. Data, informace a modelování Modelování - model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa); - vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; - statistické zpracování dat, odhad a předpovědi; - strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika;
- na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	3. APLIKAČNÍ SOFTWARE - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti – grafický software; software pro tvorbu prezentací
- testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci; najde, specifikuje a opraví případnou chybu; - spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě;	4. Tvorba, testování a provoz softwaru TESTOVÁNÍ - druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí; - způsoby a druhy testování softwaru; - spotřeba výpočetních a jiných zdrojů; BĚH A PROVOZ - verze programu, instalace a aktualizace programu; - hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu; - nápověda a licence programu;
- identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení; provede hromadný import nebo export dat; - navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat; navrhuje číselníky a identifikátory dat; - třídí a řadí data, která následně vizualizuje, nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru; - navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje jej se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny;	5. Informační systémy - datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory; - definice procesů, činností a konfigurace informačního systému; - zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby); - vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů); - hromadné zpracování dat, export a import;

7.7 Ekonomika

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Úkolem předmětu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků, upevňovat jejich právní vědomí a vést je k hospodárnému chování a jednání v prostředí, ve kterém se jako zaměstnanci nebo podnikatelé budou pohybovat. Žáci získávají základní teoretické znalosti, a to jak z oblasti mikroekonomie, tak z oblasti makroekonomických ukazatelů, které jim umožní porozumět stavu i vývoji národního hospodářství a směru jeho vývoje. Důležitou součástí přípravy je seznámení se základními pojmy a právními předpisy zásadními pro podnikatelskou činnost. Předmět vede žáky k efektivní práci s informacemi, k jejich získávání a kritickému vyhodnocování. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si byli vědomi materiálních a duchovních hodnot a dobrého životního prostředí. Důraz se klade zejména na osvojení praktických dovedností směřujících k plnohodnotnému uplatnění absolventa na trhu práce.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Ekonomika bylo vybráno z oblasti odborného ekonomického vzdělávání, z obsahového okruhu Ekonomika a právo. Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty (mezipředmětové vztahy) Účetnictví, Management a marketing, Právo, Informatika, Matematika a Podnikatelská praxe. Učivo se skládá z částí zaměřených na oblast podnikání a jeho právních forem s důrazem na živnostenské podnikání. Dále předmět poskytuje žákům informace z oblasti podnikových činností – hlavní činnosti podniku, zásobování, zajištění dlouhodobého majetku a hospodaření s ním a personální činnosti. Učivo o finančním trhu a hospodaření podniku umožní žákům pochopit principy hospodaření podniku a jeho financování s využitím vlastních a cizích zdrojů. V rámci obsahového okruhu se též žáci seznámí se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Výukové strategie

Využívána je individuální a skupinová práce žáků. Ve výuce jsou zastoupeny jak tradiční vyučovací metody (vysvětlování, práce s textem, výukový rozhovor), tak aktivizující metody (metoda řešení problémových situací), které vedou k aktivnímu zapojení žáka do vyučovacího procesu a ke kritickému myšlení.

Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování, vyhledávání informací, vyjadřování vlastních názorů a k dovednosti správně formulovat a argumentovat. Využívají se pracovní texty (listy), prezentace, aktuální zpravodajství a internetové informační zdroje. Při výuce je aktivně využívána audiovizuální technika. Provádí se praktické výpočty, vyhotovování dokladů a využívají se právní předpisy a reálné písemnosti z praxe.

Hodnocení žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a ústní zkoušení. Hodnotí se také celkový projev (správné používání osvojených pojmů), aktivní přístup při vyučování, plnění zadaných samostatných úkolů a domácí úkolů, příprava na výuku, vedení zápisků apod. Využívá se také sebehodnocení žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**Klíčové kompetence:****Kompetence k celoživotnímu učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli motivováni k celoživotnímu učení;
- získávali, zpracovávali a osvojovali si nové znalosti a dovednosti;
- využívali ke svému učení různé informační zdroje, uměli systematizovat a aplikovat získané znalosti a zkušenosti v práci i v životě.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávali;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, požadavcích na výkon odborné kvalifikace a o základních pracovněprávních vztazích;
- rozuměli podstatě a principům podnikání, měli představu o ekonomických aspektech soukromého podnikání.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- adaptovali se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňovali;
- spolupracovali s ostatními lidmi, odpovědně se podílet na realizaci společných pracovních i jiných činností, usilovali o integritu a prosperitu pracovního týmu.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně využívali digitální technologie v oblasti ekonomiky;
- správně používali digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, analýzu a vizualizaci dat;
- využívali aplikace pro ekonomické a pracovní účely;
- získali praktické dovednosti a znalosti potřebné pro správu financí, podnikání a plnění daňových povinností.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni samostatně nebo v týmu řešit pracovní i jiné problémy;
- uplatňovali při řešení problémů různé metody myšlení, volili prostředky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- vedli konstruktivní dialog, formulovali a obhajovali své názory a postoje ústně i písemně a způsobem odpovídajícím dané situaci;
- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných.

Matematická a finanční gramotnost

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- aplikovali matematické postupy a znalosti při řešení různých úkolů v běžných situacích včetně pracovních;
- rozuměli matematicky vyjádřeným informacím, uměli interpretovat statistické a ekonomické údaje;
- zvládali řešení svých ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace, byli finančně gramotní;
- orientovali se v problematice peněz a cen, byli schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet včetně správy finančních aktiv i závazků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dodržovali zákony;
- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- chápali význam kvalitního životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Odborné kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usilovali o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jednali ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje a efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- prováděli administrativní činnosti;
- prováděli základní podnikové činnosti.

Aplikace průřezových témat**Člověk v demokratické společnosti**

Cílem je, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Je třeba, aby dovedli jednat s lidmi a byli schopni diskutovat, případně nalézat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni ke schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci. Dále jsou vedeni k tomu, aby byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby si vážili dobrého životního prostředí, pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji.

Člověk a digitální svět

Cílem je naučit žáky používat digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, jako jsou mzdy, úrokové sazby a RPSN, vytvářet a analyzovat ekonomické modely a rozpočty s využitím digitálních aplikací, efektivně využívat dostupné softwarové nástroje pro správu financí, daňovou evidenci a podnikatelské záměry, vizualizovat ekonomické trendy a vytvářet podnikatelské plány pomocí digitálních technologií, kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence) a porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	3 hodiny týdně / celkem 108 hodin
2. ročník	3 hodiny týdně / celkem 87 hodin

1. ročník

108 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - správně používá a aplikuje základní ekonomické pojmy; - vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny; - posoudí správně vliv ceny na nabídku a poptávku; - na příkladu popíše fungování tržního mechanismu;	Podstata fungování tržní ekonomiky - potřeby, statky, služby, spotřeba, vzácnost - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces, reprodukce - trh, členění trhu, tržní subjekty - nabídka, poptávka - zboží, rovnovážná cena - racionální chování spotřebitele
- orientuje se v živnostenském zákoně a zákoně o obchodních korporacích; - rozliší právní formy podnikání a dovede charakterizovat jejich základní znaky; - porovná druhy živností; - popíše podmínky provozování živnosti; - orientuje se v potřebných dokladech a uvede postup ohlášení živnosti; - popíše založení obchodní společnosti; - popíše obchodní společnosti a další formy podnikání; - charakterizuje základní povinnosti podnikatele vůči státu;	Podnikání - podnikání, podnikatel - obchodní rejstřík, obchodní firma, obchodní závod, obchodní společnost - právní formy podnikání - živnostenské podnikání - vznik a zánik obchodní korporace
- orientuje se ve struktuře podnikových činností, vysvětlí jejich návaznost; - na příkladech charakterizuje obsah a průběh příslušné hlavní činnosti; - orientuje se v problematice péče o jakost; - posoudí ekologické souvislosti výrobní činnosti;	Hlavní činnost obchodního závodu - výroba, obchod, ostatní služby komerční a veřejné - péče o jakost
- rozliší druhy oběžného majetku a složky zásob; - na příkladu ukáže postup pořízení zásob a požadavky na jejich skladování; - popíše náležitosti příjemky, skladní karty a výdejky materiálu; - vypočte plánovanou spotřebu materiálu a z bilanční rovnice stanoví potřebu nákupu; - orientuje se v právní úpravě dodavatelsko-odběratelských vztahů (rozliší kupní smlouvu a smlouvu o dílo);	Zabezpečení hlavní činnosti oběžným majetkem - oběžný majetek a zásoby - pořízení, oceňování, evidence a skladování zásob - optimalizace zásob a zjištění potřeby nákupu - dodavatelsko-odběratelské vztahy

- rozliší oběžný a dlouhodobý majetek a jeho strukturu; - provádí běžné výpočty odpisů, výrobní kapacity, ukazatelů úrovně hospodaření a komentuje výsledky; - vysvětlí důvody pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku; - rozliší základní dokumenty u dlouhodobého majetku; - uvede opatření ke zvýšení využití dlouhodobého majetku;	Zabezpečení hlavní činnosti dlouhodobým majetkem - dlouhodobý majetek a jeho členění - opotřebení dlouhodobého majetku, odpisy účetní a daňové, kapacita - pořízení, oceňování, evidence a vyřazení dlouhodobého majetku - hospodaření s dlouhodobým majetkem
- na příkladu popíše základní způsoby získávání zaměstnanců; - určí kritéria pro výběr zaměstnanců; - charakterizuje jednotlivé metody hodnocení zaměstnanců; - vymezí základní oblasti péče o zaměstnance; - orientuje se v zákoníku práce; - určí náležitosti v pracovní smlouvě; - rozliší způsoby ukončení pracovního poměru; - vysvětlí funkci oborů a kolektivní smlouvy; - vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP; - zdůvodní úlohu státního odborného dozoru nad bezpečností práce; - uvede příklady bezpečnostních rizik, event. nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - uvede povinnosti zaměstnance i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu.	Zabezpečení hlavní činnosti lidskými zdroji; pracovní právní vztahy - zjištění a plánování potřeby zaměstnanců - získávání a výběr zaměstnanců - hodnocení zaměstnanců - péče o zaměstnance - Národní soustava povolání - vznik a zánik pracovního poměru - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele v pracovním poměru - postavení odborů, kolektivní smlouva - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence

2. ročník**87 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - orientuje se v základních pojmech z oblasti mzdových předpisů; - vypočte základní mzdu, pobídkové složky mzdy, náhrady mezd, hrubou mzdu; - vyčíslí zdravotní a sociální pojištění, zdanitelnou mzdu, čistou mzdu, nemocenské dávky, částku k výplatě; - rozliší pracovní smlouvy a dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr z hlediska odměny, pojištění a daně z příjmů;	Mzdová soustava - právní úprava mzdy a platu - složky mzdy - výpočet čisté mzdy - zákonné odvody

- porovná princip hospodaření obchodní korporace a neziskové organizace; - na příkladech rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů; - vypočte podle kalkulačního vzorce celkové náklady a cenu výrobku; - vypočte a pojmenujte základní ukazatele efektivnosti a rentability a komentuje výsledky; - rozliší zdroje vlastní a cizí, krátkodobé a dlouhodobé;	Hospodaření obchodního závodu - náklady – členění, možnosti snižování, manažerské pojetí nákladů - výnosy – členění, možnosti zvyšování - výsledek hospodaření – formy a složky, rozdělení zisku, ztráta - úroveň hospodaření - zdroje financování
- vysvětlí princip fungování finančního trhu a popíše úlohu jednotlivých subjektů na finančním trhu; - na příkladech peněžních produktů člení finanční trh; - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze podle kurzovního lístku; - vysvětlí rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vypočítá výši úroku z vkladu; - rozlišuje cenné papíry krátkodobé a dlouhodobé, majetkové a úvěrové; - rozliší RM systém a burzu; - vysvětlí poslání centrální banky; - rozliší aktivní, pasivní a neutrální bankovní operace komerčních bank; - uvede různé druhy a formy úvěrů a vhodnost jejich použití; - na příkladu posoudí, zda nabídka je v souladu s ochranou spotřebitele na finančním trhu; - vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby; - provede jednoduché srovnání výhodnosti peněžních produktů;	Finanční trh - finanční trh a kritéria investora - platební styk v národní a zahraniční měně - úrok a úroková sazba - cenné papíry a obchodování s nimi - role centrální banky - činnosti komerčních bank - investiční a podílové fondy - účastnické a penzijní fondy - stavební spořitelny - pojišťovny
- uvede příklady korporací ve vybraných odvětvích národního hospodářství; - srovná úlohu velkých a malých subjektů v ekonomice státu; - porovná hodnoty ukazatelů produktu celkem a na jednoho obyvatele; - vysvětlí vývoj, příčiny, druhy a důsledky nezaměstnanosti a úlohu státu; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel, a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům; - porovná obchodní a platební bilanci; - na příkladech rozliší příjmy a výdaje státního rozpočtu.	Národní hospodářství - struktura národního hospodářství - vývoj národního hospodářství - subjekty ekonomiky a jejich úloha - činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, inflace, platební bilance - státní rozpočet
	Opakování učiva Příprava na maturitní zkoušku

7.8 Účetnictví

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je rozvíjet ekonomické myšlení žáků a poskytnout jim znalosti principů účtování a vedení daňové evidence. Žáci si vytvářejí ucelenou představu o vztahu mezi ekonomickou realitou podnikání a jejím číselným vyjádřením. Žáci si osvojují vědomosti a dovednosti potřebné pro zpracování ekonomických informací o hospodaření podniku. Žáci se seznamují s obsahem účetních dokladů, účetních výkazů a s obsahem daňového přiznání. Posláním předmětu je naučit žáky účtovat o majetku a závazcích, o nákladech a výnosech a vytvořit účetní závěrku. Žáci jsou vedeni k samostatnému hodnocení ekonomických jevů, k využívání informačních a komunikačních technologií. Žáci se učí pracovat soustavně, pečlivě a přehledně a důsledně kontrolovat výsledky své práce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali význam a podstatu účetnictví a daňové evidence a orientovali se v právní úpravě účetnictví;
- uměli vyhotovit základní účetní doklady v souladu s jejich náležitostmi a odpovídající příslušné účetní operaci, dále s nimi pracovali;
- uměli rozčlenit a ocenit dlouhodobý majetek podnikatele, vypočítali odpisy, oprávký a zůstatkovou cenu dlouhodobého majetku;
- uměli rozčlenit a ocenit zásoby, chápali koloběh oběžného majetku v podniku;
- uměli rozčlenit peněžní prostředky;
- realizovali hotovostní a bezhotovostní platební styk;
- vypočítali mzdy a zákonné odvody – hrubou mzdu, zdravotní pojištění, sociální pojištění, daň z příjmu ze závislé činnosti a čistou mzdu;
- znali povinnosti podnikatele – osoby samostatně výdělečně činné ve vztahu k institucím zdravotního pojištění, sociálního pojištění a k finančnímu úřadu;
- rozlišovali a charakterizovali jednotlivé přímé a nepřímé daně v rámci daňové soustavy České republiky;
- vypočítali daňovou povinnost u jednotlivých daní a vyhotovili daňové přiznání;
- účtovali o zásobách, o dlouhodobém majetku, o finančních prostředcích, o pohledávkách a závazcích, o nákladech a výnosech a o kapitálových účtech;
- uzavřeli účetnictví a daňovou evidenci, sestavili účetní výkazy.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Účetnictví bylo vybráno z oblasti odborného ekonomického vzdělávání, z obsahového okruhu Účetnictví a daně. Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty (mezipředmětové vztahy): Ekonomika, Management a marketing, Právo, Informatika a Podnikatelská praxe. Učivo se skládá z částí zaměřených na vymezení podstaty účetnictví a daňové evidence, na členění a charakteristiku majetku a závazků podniku, na postup uzavření účetnictví, dále na mzdovou evidenci, zdravotní a sociální pojištění

a na daňovou soustavu ČR. Učivo také zahrnuje finanční účetnictví podnikatelů, především účtování o zásobách, dlouhodobém majetku, peněžních prostředcích, o pohledávkách a závazcích, o nákladech a výnosech a kapitálových účtech. Učivo bude realizováno ve výuce.

Výukové strategie

Výuka probíhá v prvním a ve druhém ročníku vždy 4 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebnách a zahrnuje řešení problémových úloh a využívání informačních technologií. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků, řeší konkrétní příklady z hospodářské praxe. Poznatky a dovednosti žáci procvičují v hodinách vyhotovování dokladů, vedením daňové evidence a účtováním ve finančním účetnictví. Výuka směřuje k tomu, aby žáci pracovali poctivě, svědomitě a přesně. Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy, především s obsahovým okruhem Ekonomika a právo.

V předmětu jsou využívány následující metody a formy práce:

- motivační: zjišťování znalostí, dovedností a postojů ve spojení s praxí, demonstrace, pochvaly, modelové situace, analýza příkladů;
- fixační: ústní a písemné opakování učiva, rozhovor, diskuse;
- expoziční: praktické účetní zápisy, práce s účtovou osnovou, vysvětlování, práce s učebním textem, využití prezentací, vyhledávání na internetu.

Hodnocení žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a odborných kompetencí a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali možnosti svého dalšího vzdělávání;
- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládali různé techniky učení a uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- měli reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- uměli získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívali poradenské a zprostředkovatelské služby z oblasti světa práce i vzdělávání;
- vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;

- rozuměli podstatě a zásadám podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázali vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a možnostmi.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- posuzovali reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovali si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovali si získané poznatky;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví, byli připraveni vyrovnávat se se stresem;
- adaptovali se na měnící se životní a pracovní podmínky a byli připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, byli finančně gramotní;
- pracovali v týmu;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly;
- přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně využívali digitální technologie;
- používali digitální nástroje a aplikace potřebné pro jejich budoucí profesi;
- využívali praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných činností s pomocí digitálních technologií;
- komunikovali elektronicky;
- získávali informace s využitím internetu;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů a posuzovali jejich věrohodnost, byli mediálně gramotní.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pojmenovali a analyzovali vzniklý problém;
- určili příčinu problému, získali informace potřebné k jeho řešení, navrhli způsob řešení, zvážili možné dopady zvoleného řešení;
- zvolili optimální způsob řešení, zdůvodnili a vysvětlili postup jiným lidem a vyhodnotili výsledek;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluveném i psaném projevu, vhodně se prezentovali;
- formulovali a obhajovali své názory, adekvátně reagovali na projevy druhých lidí.

Matematická a finanční gramotnost

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně aplikovali matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- rozuměli matematicky vyjádřeným informacím, uměli interpretovat ekonomické a statistické údaje;
- zvládali řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace;
- byli finančně gramotní;
- orientovali se v problematice peněz a cen, byli schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného vývoje;
- uznávali hodnotu života a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa.

Odborné kompetence**Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu a ohrožení zdraví;
- znali systém péče o zdraví pracujících;
- znali zásady poskytování první pomoci a dokázali ji sami poskytnout.

Usilovat o vyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy a předpisy související se řízením jakosti;
- zohledňovali požadavky zákazníka, občana.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali význam a finanční ohodnocení vykonávané práce;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti náklady, výnosy, zisk, vliv na životní prostředí a sociální dopady;
- efektivně hospodařili s majetkem podniku a finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Provádět administrativní činnosti

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- manipulovali s dokumenty podle stanovených pravidel;
- dodržovali právní předpisy související s ochranou osobních údajů;
- pracovali se specifickým programovým vybavením.

Provádět základní podnikové činnosti

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- orientovali se v právní úpravě podnikání, občanských a pracovněprávních vztazích;
- zpracovávali doklady související s pohybem majetku a závazků podniku;
- evidovali a účtovali hotovostní a bezhotovostní operace podniku;
- prováděli základní výpočty spojené s nákupem a skladováním zásob;
- prováděli základní výpočty odpisů dlouhodobého majetku;
- prováděli mzdové výpočty a výpočty zákonných odvodů;
- vedli daňovou evidenci;
- účtovali o majetku a závazcích, nákladech a výnosech podniku;
- prováděli účetní uzávěrku a závěrku;

- orientovali se v soustavě daní;
- stanovovali daňovou povinnost k daním z příjmů a k dalším daním.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Cílem je vést žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, aby se orientovali v mediálních otázkách, dovedli jednat s lidmi, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Cílem je, aby žáci získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Člověk a digitální svět

Cílem je naučit žáky používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření, využívat digitální technologie pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů, aplikovat digitální nástroje při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze, integrovat digitální technologie do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace, kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence) a porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník 4 hodiny týdně / celkem 144 hodin
2. ročník 4 hodiny týdně / celkem 116 hodin

1. ročník

144 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - charakterizuje předmět účetnictví a vymezí základní pojmy – účetní jednotka, účetní období; - charakterizuje předmět daňové evidence, vymezí okruh osob vedoucích daňovou evidenci; - uvede náležitosti účetních dokladů; - vyhotoví základní účetní doklady; - vyjmenuje knihy používané obvykle pro vedení účetnictví i daňové evidence;	Vymezení účetnictví a daňové evidence - předmět a právní úprava účetnictví - předmět a právní úprava daňové evidence - účetní doklady a knihy - členění majetku podniku - aktiva a pasiva

- charakterizuje hmotný dlouhodobý majetek; - uvede členění dlouhodobého majetku; - zařadí hmotný dlouhodobý majetek do odpisových skupin podle zákona o daních z příjmů; - počítá daňové odpisy hmotného dlouhodobého majetku rovnoměrně i zrychleně; - počítá oprávky a zůstatkovou cenu hmotného dlouhodobého majetku; - vyhotoví inventární kartu hmotného dlouhodobého majetku;	Dlouhodobý majetek - členění a charakteristika dlouhodobého majetku - oceňování dlouhodobého majetku - pořizování dlouhodobého majetku - odpisování dlouhodobého majetku - vyřazování dlouhodobého majetku - analytická evidence dlouhodobého majetku - hmotný dlouhodobý majetek v daňové evidenci
- vypočítá pořizovací cenu materiálu; - orientuje se v procesu přijímání materiálu a zboží na sklad, včetně písemné evidence; - vyhotoví příjemku a výdejku; - pracuje s dodacími listy; - vyplní skladní kartu na základě příjme a výdeje;	Zásoby - členění zásob - oceňování zásob - analytická evidence zásob
- vyhotoví pokladní příjmové a výdajové doklady; - vede pokladní knihu; - orientuje se v obsahu bankovního výpisu;	Peněžní prostředky - platební styk hotovostní a bezhotovostní - příjmy a výdaje - pokladna - ceniny - bankovní účty
- popíše jednotlivé činnosti související s realizací inventarizace; - provede dokladovou inventarizaci pohledávek a závazků a také bankovních účtů; - vyčíslí inventarizační rozdíly; - sestaví přehled majetku a závazků;	Uzavření daňové evidence a účetnictví - inventarizace majetku a závazků - přehled majetku a závazků - rozvaha
- vyhledává informace v zákoníku práce; - vypočítá hrubou mzdu; - vyjmenuje a popíše složky mzdy; - vypočítá zákonné odvody – zdravotní a sociální pojištění a zálohu na daň z příjmu zaměstnanců; - vypočítá čistou mzdu;	Mzdová evidence - hrubá mzda - složky mzdy - čistá mzda - zdravotní a sociální pojištění zaměstnanců - daň z příjmu zaměstnanců - ze závislé činnosti

- uvede povinnosti podnikatele – osoby výdělečně činné ve vztahu k institucím zdravotního pojištění a sociálního pojištění; - vyplní základní tiskopisy – oznámení pojištěnce a přihlášku k důchodovému pojištění; - vysvětlí základní pojmy – hlavní a vedlejší činnost, vyměřovací základ, sazby; - vypočítá výši měsíčních záloh na zdravotní a sociální pojištění osob výdělečně činných; - vyhotoví přehled příjmů a výdajů pro výpočet roční výše zdravotního a sociálního pojištění osob výdělečně činných;	Zdravotní a sociální pojištění individuálního podnikatele - zdravotní pojištění osob výdělečně činných - sociální pojištění osob výdělečně činných - přehled příjmů a výdajů pro účely zdravotního a sociálního pojištění
- charakterizuje jednotlivé přímé a nepřímé daně; - vymezí základní pojmy pro uvedené daně: předmět daně, základ daně, poplatník a plátcé daně, zdaňovací období, sazba daně; - vypočítá daň z příjmu fyzických osob a právnických osob; - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob a právnických osob; - vypočítá zálohy na daň z příjmů a stanoví termíny jejich splatnosti; - orientuje se v problematice DPH; - vysvětlí náležitosti daňových dokladů; - vypočítá DPH na vstupu a na výstupu (včetně samovyměření daně); - vypočítá výslednou daňovou povinnost DPH (nadměrný odpočet); - stanoví zálohy na daň silniční a termíny jejich splatnosti; - vypočítá daň silniční a vyhotoví daňové přiznání k dani silniční.	Daňová soustava - druhy daní – daně přímé a nepřímé - základní daňové pojmy - daň z příjmů - daň z přidané hodnoty - daň silniční - správa daní – daňové přiznání
	Opakování učiva

2. ročník

116 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - sestaví rozvahu; - otevře rozvahové účty na začátku účetního období; - účtuje jednoduché účetní případy; - uzavře rozvahové a výsledkové účty; - sestaví účet zisků a ztrát; - vypočítá výsledek hospodaření; - zjistí základ daně z příjmů a vypočítá daň z příjmů;	Finanční účetnictví podnikatelů - členění majetku podniku - rozvaha - účet, členění účtů - otevření účtů na začátku účetního období - pravidla účtování na účtech aktiv, pasiv, nákladů a výnosů v průběhu účetního období - účtování jednoduchých účetních případů - uzávěrkové operace - účetní závěrka

- účtuje o materiálu; - účtuje o výrobcích; - účtuje o nákupu a prodeji zboží; - účtuje o inventarizačních rozdílech na zásobách;	Účtování zásob - účtování materiálu - účtování výrobků - účtování zboží
- účtuje o pořízení dlouhodobého majetku; - účtuje odpisy dlouhodobého majetku; - účtuje o vyřazení dlouhodobého majetku;	Účtování dlouhodobého majetku - účtování pořízení dlouhodobého majetku - účtování odpisování dlouhodobého majetku - účtování vyřazení dlouhodobého majetku
- účtuje o pokladně na základě příjmových a výdajových pokladních dokladů; - účtuje o ceninách; - účtuje o bankovních účtech na základě bankovního výpisu;	Účtování peněžních prostředků - finanční účty - účtování o pokladně - účtování o ceninách - účtování bankovních účtů a úvěrů
- uvede přehled typických pohledávek a závazků podnikatele; - vyhotoví fakturu; - přijme fakturu; - zapíše faktury do knihy přijatých a vydaných faktur; - zachytí úhrady faktur; - účtuje přijaté a vydané faktury; - účtuje úhrady faktur; - účtuje o pohledávkách za zaměstnanci; - účtuje o závazcích vůči zaměstnancům; - účtuje o pohledávkách a závazcích v souvislosti s dalšími institucemi;	Pohledávky a závazky - charakteristika a členění pohledávek a závazků - účtování pohledávek a závazků z obchodního styku - účtování došlých a vydaných faktur - účtování pohledávek a závazků vůči zaměstnancům - účtování o zaměstnancích - účtování pohledávek a závazků vůči finančnímu úřadu a institucím sociálního zabezpečení
- uvede členění nákladů a výnosů podnikatele z účetního a daňového pohledu; - účtuje o nákladech a výnosech ve finančním účetnictví; - provede uzávěrku nákladových a výnosových účtů;	Náklady a výnosy - charakteristika nákladů a výnosů - pravidla účtování nákladů a výnosů - analytická evidence nákladů a výnosů

- popíše složky vlastního kapitálu; - účtuje o vlastním kapitálu individuálního podnikatele; - účtuje o základním kapitálu v obchodních společnostech; - účtuje o rezervách; - účtuje dlouhodobé závazky; - uvede možnosti rozdělení zisku; - uvede možnosti úhrady ztráty; - účtuje o rozdělení zisku; - účtuje o úhradě ztráty.	Kapitálové účty - vlastní kapitál individuálního podnikatele - základní kapitál - výsledek hospodaření - rozdělení zisku - úhrada ztráty
	Opakování učiva Příprava na maturitní zkoušku

7.9 Písemná komunikace

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Předmět směřuje k tomu, aby žáci přesně a rychle ovládali klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou a následně rozvíjeli profesní komunikativní kompetence žáků v oblasti obchodně-podnikatelské a administrativní. Výuka podporuje samostatné logické uvažování a kultivuje písemný projev z hlediska vhodné odborné stylizace a gramatické správnosti. Žáci získávají dovednosti vyhotovovat dokumenty z oblasti obchodního styku, vedení personální agendy, operační evidence a dalších forem komunikace. Žáci jsou vedeni k využívání elektronické komunikace. Výuka směřuje k efektivní práci s informacemi, a to v souladu s normou pro úpravu písemností. Žáci dbají na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s důrazem na hygienu práce a dodržují předpisy související s ochranou osobních údajů.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Písemná komunikace vychází z obsahového okruhu Písemná a ústní komunikace. Vyučovací předmět je spjat s předměty (mezipředmětové vztahy) Český jazyk a literatura, Informatika, Ekonomika, Právo a Psychologie. Učivo se skládá z částí zaměřených na získání a postupné rozvíjení dovednosti desetiprstového hmatového psaní na klávesnici počítače s pomocí výukového programu. Následuje učivo, které dovednost hmatového psaní prakticky využívá při tvorbě písemností různého charakteru s využitím textového editoru při současném dodržování zásad normalizované úpravy. Jedná se o písemnosti v obchodním styku, písemnosti vnitropodnikové a personální, písemnosti osobního i úředního charakteru a jednoduché právní písemnosti. Učivo také zahrnuje tvorbu tabulek a osvojení zásad správné manipulace s písemnostmi.

Výukové strategie

Výuka probíhá v učebně výpočetní techniky. V 1. ročníku se využívá výukový software pro nácvik ovládání klávesnice desetiprstovou hmatovou metodou. Žáci individuálně provádějí základní nácvik, systematicky upevňují a zvyšují přesnost i rychlost psaní. Výuka směřuje k soustavnému posilování samostatnosti, svědomitosti a přesnosti při práci, současně s dodržováním zásad hygieny práce a odpovídající pracovní morálky. Ve 2. ročníku výuka probíhá formou samostatné práce žáků a skupinové práce. Využívají se programy MS Office, využívají se šablony písemností a předtisky (balíček tiskopisů připravený NÚV). Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených dovedností i poznatků a k řešení konkrétních úkolů z praxe. Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu výsledné práce.

Hodnocení žáků

Základem pro hodnocení v 1. ročníku jsou klasifikační zkoušky v rámci používaného výukového programu, ve kterých se posuzuje dosažená rychlost a přesnost podle limitů. Hodnotí se také pracovní morálka, dodržování zásad hmatové metody psaní, úroveň domácí přípravy a přihlíží se k počtu napsaných cvičení ve výukovém programu. Ve 2. ročníku se hodnotí vyhotovené písemnosti z hlediska jejich věcného obsahu, stylizace, pravopisu a formální úpravy. Hodnotí se také úroveň vypracování samostatných domácích úkolů. Důraz se klade na schopnost žáků tvořit a aplikovat poznatky v praxi. Využívá se také sebehodnocení žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a odborných kompetencí a mezipředmětových vztahů**Klíčové kompetence****Kompetence k celoživotnímu učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- získávali, zpracovávali a osvojovali si nové znalosti a dovednosti, vyhledávali a využívali dostupné možnosti a prostředky k učení, pomoc a podporu.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní kariéře, byli připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám a celoživotně se vzdělávali.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- adaptovali se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých možností je pozitivně ovlivňovali;
- spolupracovali s ostatními lidmi, odpovědně se podílet na realizaci společných pracovních i jiných činností, usilovali o integritu a prosperitu pracovního týmu.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně využívali digitální technologie;
- používali digitální nástroje a aplikace potřebné pro jejich budoucí profesi;
- využívali praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných činností s pomocí digitálních technologií;
- využívali vhodné prostředky online a offline komunikace.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni samostatně nebo v týmu řešit pracovní i jiné problémy;
- uplatňovali při řešení problémů různé metody myšlení, volili prostředky vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívali zkušenosti a vědomosti nabyté dříve.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v psaných projevech, zpracovávali souvislé, obsahově i stylisticky náročnější texty;
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

Matematická a finanční gramotnost

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- aplikovali matematické postupy a znalosti při řešení různých úkolů v běžných situacích včetně pracovních;

- rozuměli matematicky vyjádřeným informacím, uměli interpretovat statistické a ekonomické údaje.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dodržovali zákony;
- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu;
- chápali význam kvalitního životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje;
- uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

Odborné kompetence:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usilovali o nejvyšší kvalitu své práce;
- prováděli administrativní činnosti – tzn., aby ovládali klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou v přiměřené rychlosti a přesnosti;
- vyhotovovali písemnosti podle normy;
- stylizovali písemnosti věcně a jazykově správně;
- manipulovali s dokumenty podle stanovených pravidel;
- dodržovali všechny právní předpisy související s ochranou osobních údajů.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Cílem je, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Je třeba, aby dovedli jednat s lidmi a byli schopni diskutovat, případně nalézat kompromisní řešení. Žáci jsou vedeni ke schopnosti odolávat myšlenkové manipulaci. Dále jsou vedeni k tomu, aby byli ochotni pracovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby si vážili dobrého životního prostředí, pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji.

Člověk a digitální svět

Cílem je naučit žáky používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření, využívat digitální technologie pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů, aplikovat digitální nástroje při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze, integrovat digitální technologie do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace, kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence) a porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník	2 hodiny týdně / celkem 72 hodin
2. ročník	2 hodiny týdně / celkem 58 hodin

1. ročník**72 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - pracuje s výukovým programem, individuální postup; - přesně a v přiměřené rychlosti ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou; - ovládá psaní všech znaků na klávesnici; - píše podle diktátu; - dbá na zásady hygieny práce.	Základy psaní na klávesnici ve výukovém programu - nácvik psaní malých a velkých písmen, diakritických a interpunkčních znamének, číslic a značek - zvyšování přesnosti a rychlosti psaní - psaní podle diktátu - hygiena práce

2. ročník**58 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - zpracuje text s využitím zvýraznění a formátování; - ovládá pravidla normalizované úpravy adres; - pracuje se šablonou pro psaní obchodních dopisů;	Nácvik normalizované úpravy písemností - členění a zvýrazňování textu, grafická úprava textu - úprava adres - formální úprava obchodního dopisu
- zpracovává obchodní dopisy v souladu se zásadami normalizované úpravy; - uplatňuje zásady kvalitní stylizace dopisů, zohledňuje psychologické působení textu dopisu; - zpracovává ostatní písemnosti a upravuje je podle normy; - ovládá úpravu psaní dopisu bez předtisku; - vytváří tabulky a upravuje je podle zásad formální úpravy; - manipuluje s písemnými a elektronickými dokumenty podle stanovených pravidel.	Zpracování písemností a manipulace s nimi - pravidla doporučené normalizované úpravy písemností - obchodní písemnosti - interní písemnosti - personální písemnosti - osobní dopisy - podání občana - právní písemnosti - tabulky (jejich náležitosti a druhy) - manipulace s dokumenty

7.10 Právo

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s důležitými základními právními pojmy a předpisy, které jsou rozhodující především pro podnikatelskou činnost a mají souvislost s podnikovými činnostmi – hlavní činností podniku, zásobováním, personálními činnostmi a odbytem. Předmět poskytuje žákům informace z oblasti různých právních forem podnikání. Posláním předmětu je také rozvíjet a upevňovat komplexní právní vědomí žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali význam práva a právního vědomí v současné společnosti;
- orientovali se v právním řádu České republiky;
- vyhledávali aktuální informace v právních předpisech, především v Občanském zákoníku, v Zákoně o živnostenském podnikání, v Zákoně o obchodních korporacích a v Zákoníku práce;
- orientovali se v podstatě správního řízení;
- uměli hájit své spotřebitelské zájmy;
- znali podmínky nutné k provozování živnosti, rozlišovali jednotlivé typy živností a chápali proces získání živnostenského oprávnění;
- rozlišili a charakterizovali typy obchodních korporací, chápali proces vzniku a zániku obchodních korporací;
- chápali význam trestního práva a orientovali se v procesu trestního řízení;
- uplatnili poznatky o vzniku a zániku pracovního poměru;
- uplatnili poznatky o typech pracovněprávní odpovědnosti;
- rozlišili majetek manželů v rámci režimu společného jmění manželů, chápali základní práva a povinnosti manželů, rodičů a dětí;
- chápali zásady mezinárodního práva a práva Evropské unie.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Právo bylo vybráno z oblasti odborného ekonomického vzdělávání, z obsahového okruhu Ekonomika a právo. Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty (mezipředmětové vztahy): Ekonomika, Účetnictví, Management a marketing, Občanská nauka, Psychologie, Informatika a Podnikatelská praxe. Učivo se skládá z částí zaměřených na oblasti základních právních pojmů, právních norem a právních předpisů, občanského práva, obchodního práva a pracovního práva. Učivo také zahrnuje základy správního, rodinného a trestního práva. Učivo bude realizováno ve výuce.

Výukové strategie

Výuka probíhá v prvním a ve druhém ročníku, vždy 2 hodiny týdně. Důraz je kladen na přípravu žáka pro praktický osobní i profesní život. Učivo si žák osvojuje na základě komunikace, analýzy příkladů a modelových situací. Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy, především v rámci obsahového okruhu Ekonomika a právo.

V předmětu jsou využívány následující metody a formy práce:

- motivační: zjišťování znalostí, dovedností a postojů ve spojení s praxí, demonstrace, pochvaly, modelové situace, analýza příkladů, řešení situací běžného života;
- fixační: ústní a písemné opakování učiva, rozhovor, diskuse;
- expoziční: vyprávění, vysvětlování, práce s učebním textem, využití prezentací, vyhledávání v právních předpisech na internetu.

Hodnocení žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a odborných kompetencí a mezipředmětových vztahů**Klíčové kompetence****Kompetence k celoživotnímu učení**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali možnosti svého dalšího vzdělávání;
- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládali různé techniky učení a uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- měli reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- uměli získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívali poradenské a zprostředkovatelské služby z oblasti světa práce i vzdělávání;
- vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- rozuměli podstatě a zásadám podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázali vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a možnostmi.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- posuzovali reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích;

- stanovovali si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovali si získané poznatky;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví, byli připraveni vyrovnávat se se stresem;
- adaptovali se na měnící se životní a pracovní podmínky a byli připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, byli finančně gramotní;
- pracovali v týmu;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly;
- přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně využívali digitální technologie;
- používali digitální nástroje a aplikace potřebné pro jejich budoucí profesi;
- využívali praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných činností s pomocí digitálních technologií;
- komunikovali elektronicky;
- získávali informace s využitím internetu;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů a posuzovali jejich věrohodnost, byli mediálně gramotní.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pojmenovali a analyzovali vzniklý problém;
- určili příčinu problému, získali informace potřebné k jeho řešení, navrhli způsob řešení, zvážili možné dopady zvoleného řešení;
- zvolili optimální způsob řešení, zdůvodnili a vysvětlili postup jiným lidem a vyhodnotili výsledek;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluveném i psaném projevu, vhodně se prezentovali;
- formulovali a obhajovali své názory, adekvátně reagovali na projevy druhých lidí.

Matematická a finanční gramotnost

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně aplikovali matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- rozuměli matematicky vyjádřeným informacím, uměli interpretovat ekonomické a statistické údaje;
- zvládali řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace;
- byli finančně gramotní;
- orientovali se v problematice peněz a cen, byli schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného vývoje;

- uznávali hodnotu života a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa.

Odborné kompetence

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu a ohrožení zdraví;
- znali systém péče o zdraví pracujících;
- znali zásady poskytování první pomoci a dokázali ji sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy a předpisy související se řízením jakosti;
- zohledňovali požadavky zákazníka, občana.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali význam a finanční ohodnocení vykonávané práce;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti náklady, výnosy, zisk, vliv na životní prostředí a sociální dopady;
- efektivně hospodařili s majetkem podniku a finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Provádět administrativní činnosti

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- manipulovali s dokumenty podle stanovených pravidel;
- dodržovali právní předpisy související s ochranou osobních údajů;
- pracovali se specifickým programovým vybavením.

Provádět základní podnikové činnosti

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- orientovali se v právní úpravě podnikání;
- orientovali se v právní úpravě občanských a pracovněprávních vztahů.

Aplikace průřezových témat

Člověk v demokratické společnosti

Cílem je vést žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, aby se orientovali v mediálních otázkách, dovedli jednat s lidmi, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Cílem je, aby žáci získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Člověk a digitální svět

Cílem je naučit žáky používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření, využívat digitální technologie pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů, aplikovat digitální nástroje při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze, integrovat digitální technologie do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace, kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence) a porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník 2 hodiny týdně / celkem 72 hodin

2. ročník 2 hodiny týdně / celkem 58 hodin

1. ročník**72 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí podstatu právního státu; - rozlišuje právní předpisy podle jejich právní síly; - určí platnost, účinnost a působnost právních předpisů;	Základní právní pojmy - právo - zákonnost a právní vědomí - právní řád - právní síla právních předpisů
- vysvětlí rozdíl mezi právem objektivním a subjektivním; - vysvětlí rozdíl mezi právem soukromým a veřejným; - přiřazuje k právním odvětvím právní předpisy; - uvede příklady právních skutečností a právních vztahů;	Právní normy a právní předpisy - členění právních norem - právní odvětví - právní předpisy – platnost, účinnost, působnost, novelizace - právní skutečnosti - právní vztahy
- orientuje se v etapách správního řízení; - uvede příklady situací, kdy probíhá správní řízení;	Správní právo - správní řízení
- vyhledává informace v občanském zákoníku; - orientuje se v právech a povinnostech vlastníka i spoluvlastníka; - charakterizuje věcné břemeno, zástavní právo a zadržovací právo; - uvede zásady dědění ze zákona i ze závěti; - vyhledá smlouvy upravené v občanském zákoníku a u vybraných smluv uvede předmět smlouvy a účastníky; - rozliší odstranitelné a neodstranitelné vady; - popíše průběh reklamace; - na příkladech uvede, jak hájit své spotřebitelské zájmy;	Občanské právo - občanský zákoník - právo věcné - vlastnictví, spoluvlastnictví - nabytí vlastnického práva - držba - věcná práva k cizím věcem - právo závazkové - závazkové právní vztahy - smlouvy - odpovědnost za vady

- vyhledává informace v zákoně o živnostenském podnikání; - vyjmenuje a vysvětlí podmínky nutné k provozování živnosti; - rozliší jednotlivé typy živností; - vysvětlí proces získání živnostenského oprávnění;	Živnostenské právo - zákon o živnostenském podnikání - podmínky provozování živnosti - typy živností - živnostenský úřad a rejstřík - živnostenské oprávnění
- vyhledává informace v zákoně o obchodních korporacích; - rozliší a charakterizuje typy obchodních korporací; - vysvětlí proces vzniku a zániku obchodních korporací; - vyhledá smlouvy upravené v zákoně o obchodních korporacích a uvede předmět smlouvy a její účastníky;	Obchodní právo - zákon o obchodních korporacích - typy obchodních korporací - vznik a zánik obchodních korporací - obchodní rejstřík
- uvede příklady protiprávního jednání; - rozliší předmět trestního práva hmotného a procesního; - vyjmenuje příklady trestných činů a trestů; - vysvětlí podstatu trestní odpovědnosti; - orientuje se v procesu trestního řízení.	Trestní právo - typy protiprávních jednání - druhy trestů - trestní odpovědnost - trestní řízení
	Opakování učiva

2. ročník

58 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vyhledává informace v zákoníku práce; - charakterizuje subjekty pracovního práva, vysvětlí jejich práva a povinnosti; - popíše možnosti vzniku pracovního poměru; - popíše možnosti ukončení pracovního poměru; - orientuje se v typech pracovněprávních odpovědností;	Pracovní právo - subjekty pracovního práva - pracovněprávní vztahy - vznik a zánik pracovního poměru - pracovněprávní odpovědnosti
- rozliší majetek manželů, který je součástí společného jmění manželů; - uvede příklady práv a povinností manželů; - uvede příklady práv a povinností rodičů a dětí;	Rodinné právo - manželství - práva a povinnosti manželů; - práva a povinnosti rodičů a dětí

- vysvětlí zásady mezinárodního práva; - vyhledává potřebné on-line informace, které se týkají EU (europa.cz).	Mezinárodní právo a právo EU - zásady mezinárodního práva - mezinárodní smlouvy
	Opakování učiva Příprava na maturitní zkoušku

7.11 Management a marketing

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je seznámit žáky s nástroji managementu a marketingu, které jsou rozhodující pro úspěšnou podnikatelskou činnost a mají souvislost s podnikovými činnostmi – hlavní činností podniku, zásobováním, personálními činnostmi a odbytem. Úkolem předmětu je osvojení si praktických dovedností v oblasti marketingových činností i v oblasti činností managementu a jejich uplatnění při řízení podniku. Obsah učiva klade důraz na získání dovedností směřujících k uplatnění absolventa na trhu práce.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali význam marketingu pro úspěšné podnikání;
- uměli správně použít a vyhodnotit jednotlivé marketingové strategie a metody;
- chápali podstatu a výhody segmentace trhu pro podnikatele;
- dovedli připravit, zpracovat a vyhodnotit jednoduchý výzkum trhu;
- uměli využít marketingové nástroje v rámci marketingového mixu;
- dovedli zvolit vhodný způsob propagace v souvislosti s typem podnikání a uměli posoudit výhody a nevýhody jednotlivých reklamních médií;
- chápali podstatu a význam jednotlivých funkcí managementu i souvislostí mezi nimi;
- dovedli zvolit vhodné motivační nástroje;
- uměli správně uplatnit zásady řízení v práci manažera;
- rozvíjeli své komunikační dovednosti ústní i písemné;
- uměli využívat poznatků o jednotlivých typech managementu v podniku.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Management a marketing bylo vybráno z oblasti odborného ekonomického vzdělávání, z obsahového okruhu Ekonomika a právo. Vyučovací předmět je úzce spjat s předměty (mezipředmětové vztahy): Ekonomika, Účetnictví, Právo, Občanská nauka, Psychologie, Informatika a Podnikatelská praxe. Učivo se skládá z částí zaměřených na podstatu a základní pojmy managementu a marketingu, dále na průzkum trhu, marketingové nástroje, zejména na propagaci. Učivo také zahrnuje činnosti managementu, zásady a typy managementu. Učivo bude realizováno ve výuce.

Výukové strategie

Výuka probíhá v prvním a ve druhém ročníku, vždy 2 hodiny týdně. Důraz je kladen na přípravu žáka pro praktický osobní i profesní život. Učivo si žák osvojuje na základě

komunikace, analýzy příkladů a modelových situací. Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy, především v rámci obsahového okruhu Ekonomika a právo.

V předmětu jsou využívány následující metody a formy práce:

- motivační: zjišťování znalostí, dovedností a postojů ve spojení s praxí, demonstrace, pochvaly, modelové situace, analýza příkladů, řešení situací běžného života;
- fixační: ústní a písemné opakování učiva, rozhovor, diskuse;
- expoziční: vyprávění, vysvětlování, práce s učebním textem, využití prezentací, vyhledávání v právních předpisech na internetu.

Hodnocení žáků

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev, aktivní přístup při vyučování, vedení zápisků apod.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a odborných kompetencí a mezipředmětových vztahů

Klíčové kompetence

Kompetence k celoživotnímu učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali možnosti svého dalšího vzdělávání;
- měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládali různé techniky učení a uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- měli odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce;
- měli reálnou představu o pracovních a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky;
- uměli získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívali poradenské a zprostředkovatelské služby z oblasti světa práce i vzdělávání;
- vhodně komunikovali s potenciálními zaměstnavateli;
- znali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- rozuměli podstatě a zásadám podnikání, měli představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;
- dokázali vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, se svými předpoklady a možnostmi.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- posuzovali reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovali důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovali si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- ověřovali si získané poznatky;

- měli odpovědný vztah ke svému zdraví, byli připraveni vyrovnávat se se stresem;
- adaptovali se na měnící se životní a pracovní podmínky a byli připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, byli finančně gramotní;
- pracovali v týmu;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly;
- přispívali k vytváření vstřícných mezilidských vztahů, nepodléhali předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně využívali digitální technologie;
- používali digitální nástroje a aplikace potřebné pro jejich budoucí profesi;
- využívali praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných činností s pomocí digitálních technologií;
- komunikovali elektronicky;
- získávali informace s využitím internetu;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů a posuzovali jejich věrohodnost, byli mediálně gramotní.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- pojmenovali a analyzovali vzniklý problém;
- určili příčinu problému, získali informace potřebné k jeho řešení, navrhli způsob řešení, zvážili možné dopady zvoleného řešení;
- zvolili optimální způsob řešení, zdůvodnili a vysvětlili postup jiným lidem a vyhodnotili výsledek;
- spolupracovali při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- vyjadřovali se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v mluveném i psaném projevu, vhodně se prezentovali;
- formulovali a obhajovali své názory, adekvátně reagovali na projevy druhých lidí.

Matematická a finanční gramotnost

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně aplikovali matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích;
- rozuměli matematicky vyjádřeným informacím, uměli interpretovat ekonomické a statistické údaje;
- zvládali řešení svých sociálních i ekonomických záležitostí s ohledem na měnící se životní situace;
- byli finančně gramotní;
- orientovali se v problematice peněz a cen, byli schopni vést pracovní, rodinný i osobní rozpočet.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovali zákony, respektovali práva a osobnost druhých lidí;
- zajímali se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného vývoje;
- uznávali hodnotu života a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa.

Odborné kompetence**Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci, rozpoznali možnost nebezpečí úrazu a ohrožení zdraví;
- znali systém péče o zdraví pracujících;
- znali zásady poskytování první pomoci a dokázali ji sami poskytnout.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;
- dodržovali stanovené normy a předpisy související se řízením jakosti;
- zohledňovali požadavky zákazníka, občana.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- znali význam a finanční ohodnocení vykonávané práce;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti náklady, výnosy, zisk, vliv na životní prostředí a sociální dopady;
- efektivně hospodařili s majetkem podniku a finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Provádět administrativní činnosti

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi:

- manipulovali s dokumenty podle stanovených pravidel;
- dodržovali právní předpisy související s ochranou osobních údajů;
- pracovali se specifickým programovým vybavením.

Provádět základní podnikové činnosti

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolvent:

- orientovali se v právní úpravě podnikání, občanských a pracovněprávních vztazích;
- dokázali charakterizovat a pojmenovat jednotlivé makroekonomické jevy a efektivně vyhodnotit působení těchto jevů na fungování podniku;
- prováděli marketingový průzkum, sběr a analýzu dat a dokázali zvolit a použít efektivní marketingovou strategii;
- orientovali se v problematice managementu a osvojili si základní manažerské dovednosti, vedli jednání s obchodními partnery.

Aplikace průřezových témat**Člověk v demokratické společnosti**

Cílem je vést žáky k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnost morálního úsudku. Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni hledat kompromisy mezi osobní svobodou a sociální odpovědností, aby se orientovali v mediálních otázkách, dovedli jednat s lidmi, aby si vážili materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je chránit a zachovat pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Cílem je podporovat environmentální gramotnost žáků, aby pochopili principy udržitelného rozvoje a porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Cílem je, aby žáci získali přehled

o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Člověk a digitální svět

Cílem je naučit žáky používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření, využívat digitální technologie pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů, aplikovat digitální nástroje při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze, integrovat digitální technologie do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace, kreativně a kriticky využívat AI (artificial intelligence) a porozumět zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Výuka probíhá:

1. ročník 2 hodiny týdně / celkem 72 hodin
 2. ročník 3 hodiny týdně / celkem 87 hodin

1. ročník

72 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí a posoudí význam marketingu pro podnikatelskou činnost; - charakterizuje podnikatelské koncepce; - vysvětlí, co je marketingová strategie;	MARKETING A PRODEJNÍ ČINNOST Podstata marketingu - význam marketingu - podnikatelské koncepce - postavení marketingu v tržní ekonomice - zavedení marketingu v podniku - marketingová strategie
- vysvětlí podstatu marketingového průzkumu trhu; - orientuje se v problematice segmentace trhu; - zpracuje jednoduchý průzkum trhu;	Průzkum trhu - podstata trhu - druhy průzkumu trhu - plán průzkumu trhu - informace z průzkumu trhu - metody průzkumu trhu - segmentace trhu
- vysvětlí význam a využití marketingových nástrojů; - na příkladu ukáže použití marketingových nástrojů v oboru;	Marketingové nástroje – marketingový mix - produkt - cena - propagace - distribuce

- zvolí vhodný způsob propagace produktu; - vytvoří jednoduchou formu propagace; - charakterizuje reklamní média, především jejich výhody a nevýhody.	Propagace - propagační mix - reklama – podstata a cíle - plán reklamy - funkce reklamy - styly reklamy - reklamní média - využití, výhody, nevýhody - klamavá reklama
	Opakování učiva

2. ročník**87 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí podstatu a význam managementu; - vysvětlí tři úrovně managementu; - charakterizuje osobnosti managementu;	MANAGEMENT Podstata managementu - význam managementu - úrovně managementu - osobnosti a historie managementu
- vysvětlí podstatu jednotlivých funkcí managementu; - orientuje se v návaznosti jednotlivých funkcí managementu; - zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru;	Funkce managementu - plánování - organizování - motivace a vedení - kontrola
- popíše zásady řízení; - na příkladech charakterizuje uplatnění způsobů a zásad řízení;	Zásady managementu - znaky práce manažera - role manažera - kompetence manažera - způsoby, styly řízení - time management - komunikace - tvořivost v práci manažera - tým
- popíše a rozliší typy managementu v souvislosti s jejich zaměřením; - uvede souvislosti typů managementu s předchozí problematikou; - uvede příklady vlivů vnějšího prostředí na činnosti manažera.	Typy, zaměření managementu - výrobní management - obchodní management - finanční management - management pracovních sil - vnější prostředí managementu
	Opakování učiva Příprava na maturitní zkoušku

7.12 Psychologie

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je poskytnout základní poznatky o komunikaci mezi lidmi, o interkomunikaci a společenském styku. Zvládnout profesionální psychologický postoj v podnikatelské oblasti a zásady společenského chování.

Charakteristika učiva

Výuka směřuje k tomu, aby žáci jednali aktivně, samostatně, odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném. Vede k osvojení zásad týmové práce, hlavně v oblasti psychologických aspektů vedení a řízení. Vede ke kritickému ztotožnění s principy, normami a pravidly kulturního chování, vyjadřování ve společenských a pracovních situacích.

Výukové strategie

Učí žáky uvědomovat si a prožívat vlastní identitu se zřetelem na profesní zaměření a ctít identitu druhých. Zvládnout profesionální psychologický postoj v podnikatelské oblasti a zásady společenského chování. Je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život (osobní i profesní). Učivo si žák osvojuje na základě sociálně komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod. Předmět je součástí vzdělávací oblasti Komunikace.

Metody výuky

- **motivační** – počáteční zjišťování znalostí, dovedností a postojů (propojení s praxí), demonstrace, pochvaly, hry, soutěže, simulace a řešení konfliktů či jiných situací běžného života;
- **fixační** – opakování učiva ústní i písemné, domácí práce, dialogické slovní metody (rozhovor, diskuse), praktické upevňování dovedností;
- **expoziční** – vyprávění, čtení krátkých ilustračních příběhů, vysvětlování, referáty, práce s knihou nebo s učebním textem, práce s denním tiskem, zápisy na tabuli, využití dataprojektoru, počítače, ikonickými (obrázky, fotografie) a kombinovanými texty (například film).

Hodnocení žáků

Vychází z klasifikačního řádu školy. Klasifikaci ovlivňují tři základní faktory, a to písemné zkoušení souhrnné z učiva jednotlivých tematických celků, písemné zkoušení dílčí zaměřené k aktuálně probíranému učivu a hodnocení ústního projevu, které zahrnuje nejen zkoušení u tabule, ale i celkový projev a aktivní přístup při vyučování, vedení zápisů apod. Vzhledem k pojetí předmětu je hodnocen aktivní přístup žáka k výuce,

zpracování a prezentace zadaných úkolů a vlastní kreativita žáka. Při hodnocení žáků je důraz kladen na hloubku porozumění učiva a schopnost aplikovat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku, dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení;
- komunikovali, vyjednávali a řešili konflikty;
- zvládali ve společnosti, v různých společenských skupinách a kulturách vystupování, chování a jednání.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli;
- měli odpovědný vztah k prostředí, ve kterém žijí;
- zvládali ochranu prostředí a přírody.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy, význam vzdělání pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- se verbálně i neverbálně prezentovali při jednání s klienty, s potencionálními zaměstnavateli;
- dokázali formulovat svá očekávání a své priority;
- byli schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- používali specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření;
- využívali digitální technologie pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů;
- aplikovali digitální nástroje při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze;
- integrovali digitální technologie do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace;
- kreativně a kriticky využívali AI (artificial intelligence) a porozuměli zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Občanské kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- jedná odpovědně, samostatně, aktivně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný;
- jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie;
- vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- uvědomuje si vlastní kulturu, národní a osobnostní identitu, přistupuje s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí;
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje;
- je hrdý na tradice a hodnoty svého národa, chápe jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- umí myslet kriticky – dokáže zkoumat věrohodnost informací, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- se vyjadřuje přiměřeně v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentuje;
- je schopen vyjadřovat se přiměřeně ke komunikační situaci;
- formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně, jazykově správně;
- účastní se aktivně diskusí, formuluje a obhazuje své názory a postoje, respektuje názory druhých;
- vyjadřuje se a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů;
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Personální kompetence

Žák tohoto předmětu:

- je připraven odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- se učí na základě zprostředkovaných zkušeností přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku;
- je motivován k dalšímu sebevzdělávání, k péči o své fyzické i duševní zdraví.

Sociální kompetence

Žák tohoto předmětu:

- je schopen pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- je schopen uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- odpovědně plní a přijímá svěřené úkoly;
- přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů;
- nepodléhá předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem;
- zvládá základy jednání s podřízenými a nadřízenými;
- ovládá jednání se zákazníkem, klientem, obchodním a pracovním partnerem.

Digitální kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- je schopen efektivně využívat digitální technologie;
- je schopen používat digitální nástroje a aplikace potřebné pro jeho budoucí profesi;
- je schopen využívat praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných činností s pomocí digitálních technologií;
- je schopen komunikovat elektronicky;
- je schopen získávat informace s využitím internetu;
- je schopen pracovat s informacemi z různých zdrojů a posuzovat jejich věrohodnost, je mediálně gramotný.

Odborné kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- ovládá postupy obchodní prezentace;
- umí nabídnout a poskytnout služby;
- umí reprezentovat firmu navenek;
- uplatňuje poznatky psychologie prodeje, nabídky.

Podrobný popis klíčových kompetencí je rozepsán v kapitole 4.

Výuka probíhá:

1. ročník 1 hodina týdně / celkem 36 hodin
 2. ročník 1 hodina týdně / celkem 29 hodin

1. ročník**36 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - vysvětlí základní pojmy obecné psychologie; - objasní různorodé směry a přístupy k porozumění, lidské psychice; - vysvětlí systém psychologických disciplín;	Psychologie jako vědní obor, její základní funkce - vymezení pojmu psychologie - některé přístupy k porozumění lidské psychice - soustava psychologických oborů
- objasní jednotlivé fáze vnímání; - uvažuje o lidské paměti a charakterizuje její druhy; - vysvětlí proces myšlení; - debatuje nad různými řešeními problémů;	Psychické procesy, jevy - vnímání, představy, fantazie, myšlení a řeč - paměť, pozornost, city - všeobecné schopnosti - inteligence
- osvojí si základní pojmy z psychologie osobnosti; - zná základní typologie osobnosti; - dovede využít těchto pojmů při sebepoznávání i při popisu a charakteristice určitých osob ze svého okolí; - objasní periodizaci vývoje lidského jedince; - debatuje o normálních a patologických rysech osobnosti; - charakterizuje základy psychohygieny; - porozumí vlastní rozvíjející se osobnosti;	Osobnost - pojem osobnost - struktura osobnosti - schopnosti, dovednosti, rysy osobnosti: temperament, charakter, vůle, sebe regulační vlastnosti osobnosti - vývoj osobnosti - osobnost a motivace - normalita a patologie osobnosti - pojetí tělesného a duševního zdraví, životní energie
- zná teoretické a praktické zásady interakce a komunikace; - chápe komunikaci jako základní prostředek partnera; - ovládá neverbální komunikaci, rozlišuje vhodné a nevhodné prvky, debatuje o manipulativních taktikách komunikace; - ovládá zásady profesního vystupování a společenského chování; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci; - rozvíjí svoje řečové dovednosti;	Komunikace - verbální a nonverbální - profesní komunikace - společenská hygiena

- chápe mechanismy socializace a její důsledky; - pojmenuje svou sociální roli, učí se žít s ostatními; - učí se nalézt své místo; - rozumí pojmu sebe konceptce; - osvojí si zásady týmové práce; - zhodnotí výhody a nevýhody jednotlivých typů vedení; - uvede příklady úspěšného a neúspěšného týmu;	Sociální psychologie - člověk v lidském společenství
- ovládá zásady profesního vystupování a psychologické základy jednání s podřízenými, nadřízenými, se zákazníkem, s obchodními a pracovními partnery; - rozpozná typy klientů, asertivně reaguje na jejich chování a snaží se předcházet konfliktům asertivními dovednostmi; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací.	Sociální dovednosti - přístup k lidem - společenský cit, takt, ohleduplnost, empatie - chování člověka v mezilidských vztazích, asertivita, asertivní chování, asertivní práva a dovednosti

2. ročník**29 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - pochopí praktické možnosti využití poznatků psychologie v osobním i společenském životě - osvojí si základní techniky péče o duševní zdraví;	Psychologie v praxi
- vysvětlí základní pojmy ze sociální psychologie; - naučí se teoretickým zásadám některých sociálních dovedností, učí se nalézt ve společnosti své místo; - aplikuje tyto dovednosti v konkrétních sociálních situacích; - zhodnotí výhody a nevýhody jednotlivých typů vedení; - učí se žít s ostatními, rozumí pojmu sebe konceptce; - vysvětlí pojem konflikt, osvojí si taktiky zvládání konfliktů; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - vysvětlí, jak aktivně si chránit duševní zdraví; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti;	Člověk jako součást společnosti - socializace – mechanismy - socializace, výchova - skupina, třídění skupin, systém rolí, struktura skupiny, skupinové hodnoty a normy, vztahy mezi lidmi, sociální chování - sociální dovednosti – konflikty; - zdroje a řešení, hodnocení sociálních situací a reagování na ně - duševní zdraví, únava, duševní hygiena, odpočinek, režim dne; - stres, přepracování, frustrace, deprivace, deprese

- vysvětlí pojem konflikt, osvojí si taktiky zvládání konfliktů; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací; - zdůvodní význam zdravého životního stylu; - vysvětlí, jak aktivně si chránit duševní zdraví; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti; - ovládá základní pojmy z psychologie práce; - objasní nejužívanější metody v PS práce; - získá cílené poznatky z příslušné oblasti aplikované psychologie práce; - učí se hodnotit a motivovat; - zvládá vystupovat proti nesnášenlivosti, diskriminaci; - osvojí si techniky poznávání osobnosti klienta; - rozpozná typy klientů, reaguje na projevy jejich chování a snaží se předcházet konfliktům; - řeší běžné i neobvyklé situace s ohledem na individuální zvláštnosti klienta.	Psychologie práce - vymezení pojmu PS práce - základní metody užívané v PS práce, oblasti aplikace PS práce - hodnocení pracovníků, motivace, morálka - PS v obchodně podnikatelském jednání, druhy jednání - osobnost klienta, osobnost vedoucího pracovníka - osobnostní typy zákazníků a klientů - řízení kariéry
--	--

7.13 Podnikatelská praxe

Název a adresa školy:	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Vlašim, Zámek 1
Název školního vzdělávacího programu:	Podnikání
Kód oboru vzdělání:	64-41-L/01
Název oboru vzdělání:	Podnikání
Platnost školního vzdělávacího programu:	od 01. 09. 2022 počínaje 1. ročníkem do
Dodatek 1	od do
Dodatek 2	od do

Cíl předmětu

Cílem předmětu je rozvoj podnikatelských kompetencí, poskytnutí možnosti aktivně rozvíjet obchodní dovednosti a znalosti a využít je ve vytvořené tzv. studentské firmě (obchodním závodě), která je vedena jako reálná společnost. Simuluje reálné procesy, produkty a služby. Cílem výuky je trénovat iniciativu, samostatnost a také poskytnout žákům znalosti, jak založit a vést obchodní korporaci nebo živnost. Žáci se učí, jak pracovat v týmu, přijímat odpovědnost, rozvíjet iniciativu a zlepšovat své odborné dovednosti. Práce ve vytvořené studentské firmě integruje jednotlivé odborné ekonomické předměty a poskytuje žákům znalosti a dovednosti, které upotřebí při zakládání vlastní firmy, nebo které jim umožní získat zaměstnání po dokončení jejich vzdělávání.

Stěžejním cílem je pochopit fungování firmy, naučit se prakticky řešit firemní situace a využít těchto poznatků pro svou budoucí kariéru. Poskytnou se praktické znalosti podnikového života v tom smyslu, že je třeba v denním finančním řízení řešit otázky kolik, kam, kdy a proč investovat.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- dovedli využívat svých odborných vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a obchodními partnery;
- uměli správně odhadovat své možnosti a schopnosti, zvažovali a respektovali možnosti a schopnosti jiných lidí;
- aktivně přistupovali k pracovnímu životu a profesní kariéře a dokázali se přizpůsobit změnám na trhu práce;
- zodpovědně přistupovali k týmové i samostatné práci a uměli se adaptovat na nové podmínky a respektovali stanovená pravidla;
- rozvíjeli dovednosti potřebné k vyjednávání, diskusi, případnému kompromisu, obhájení svého stanoviska i přijímání stanoviska jiných;
- chápali práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci;
- dovedli získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z okruhu odborného vzdělávání rámcově vzdělávacího programu pro obor **Podnikání**. Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku. Důraz se klade zejména na osvojení si praktických odborných dovedností směřujících k plnohodnotnému uplatnění se absolventa na trhu práce. Podnikatelská praxe má žákům ukázat, že svět podnikání a financí má svá pravidla, zákonitosti, které je třeba dodržovat. Je třeba je vnímat v širších vazbách a souvislostech. Poskytuje základní informace o založení studentské firmy, zahájení její činnosti, o tom, jak interně řídit procesy ve firmě, řídit výrobu, obchod, finance, investovat, rozvíjet firmu, jednat

s obchodními partnery. Učivo předmětu se v každém ročníku dělí do několika oblastí, které odpovídají cyklu života firmy. Jde o organizaci založení firmy z právního i z organizačního hlediska, přes sestavení základního podnikatelského plánu, rozpočtu, cash flow, dále fungování a řízení chodu firmy, vedení účetnictví až po ukončení činnosti, a to včetně právní stránky této záležitosti. Aktivita jsou v každém roce zakončeny sepsáním výroční zprávy vytvořené studentské firmy. V druhém ročníku žáci v rámci předmětu rovněž pracují samostatně na zadaném projektu.

Výukové strategie

Žáci samostatně zakládají a řídí vlastní studentskou firmu, pedagog je převážně v roli tzv. externího poradce, konzultanta, tak jak je tomu v praktickém životě. Přibližuje se tak situace reálnému životu ve firmě.

Hodnocení žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celý školní rok. Hodnotí se především schopnost žáků pracovat v týmu, prosadit se v týmu z hlediska své zodpovědnosti za určitý firemní úsek, schopnost činit rozhodnutí, přijímat za ně odpovědnost, schopnost profesionální komunikace, schopnost vidět a chápat informace v širších souvislostech, ochotu zapojovat se do diskuzí, schopnost formulovat svoje myšlenky, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle a jednat s externími subjekty v zájmu fungování vytvořené studentské firmy.

Při hodnocení je využíván klasický hodnotící pohovor – každý vedoucí úseku studentské firmy ohodnotí práci svých bezprostředně podřízených, popř. ostatních členů týmu a stanoví známku, potom zpětnou vazbu a zhodnocení provede vyučující a taktéž oznámkuje výkon každého žáka na určité pozici. Rovněž každý hodnocený žák se sám zhodnotí v rámci sebehodnocení a vyjádří se k stanovisku ostatních. Každá známka má svoji stanovenou váhu, nejvyšší váhu má známka vyučujícího.

Při hodnocení se sleduje odborná správnost a zodpovědnost při plnění úkolů vyplývajících z pozice, dodržování termínů, schopnost týmové práce, komunikace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Klíčové kompetence

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii v oboru;
- formulovali své myšlenky přehledně a jazykově správně;
- se aktivně účastnili diskusí, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli připraveni odhadovat výsledky svého jednání a chování;
- ověřovali získané poznatky, zvažovali názory, postoje a jednání jiných lidí;
- přijímali radu i kritiku a s poskytnutými informacemi dále pracovali;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovali o své fyzické i duševní zdraví;
- byli schopni pracovat samostatně i v týmu;
- přijímali a odpovědně plnili svěřené úkoly;
- přispívali k vytváření mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů.

Kompetence k řešení problému

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- byli schopni porozumět zadání úkolu;

- nelezli informace potřebné k řešení problému a navrhli optimální řešení, zhodnotili dosažený výsledek;
- vybrali vhodné prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit;
- při řešení problémů uplatnili různé metody myšlení (logické, matematické).

Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- efektivně využívali digitální technologie;
- používali digitální nástroje a aplikace potřebné pro jejich budoucí profesi;
- využívali praktické dovednosti, které jsou nezbytné pro vykonávání odborných činností s pomocí digitálních technologií;
- komunikovali elektronicky;
- získávali informace s využitím internetu;
- pracovali s informacemi z různých zdrojů a posuzovali jejich věrohodnost, byli mediálně gramotní.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- správně používali a převáděli běžné jednotky;
- reálně odhadovali výsledek řešení dané úlohy.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- analyzovali obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- měli přehled o situaci na trhu práce, rozhodovali se o své budoucí profesi a dalším vzdělání;
- objasnili podstatu a princip podnikání;
- vyhledávali a posuzovali podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí.

Odborné kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi:

- prováděli základní podnikové činnosti.

Průřezová témata

Průřezová témata pro daný vyučovací předmět jsou realizována průběžně v rámci řízení a fungování vytvořené studentské firmy.

Občan v demokratické společnosti

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů.

Člověk a životní prostředí

- kvalita pracovního prostředí;
- vlivy pracovních činností na prostředí a na zdraví.

Člověk a svět práce

- práce s informacemi, vyhledávání, vyhodnocování a využívání informací;
- odpovědné rozhodování na základě vyhodnocení získaných informací;
- verbální komunikace při důležitých jednáních;
- písemné vyjadřování při úřední korespondenci.

Člověk a digitální svět

- používání specifického softwaru, digitálních nástrojů a zařízení potřebných pro oborové zaměření;
- využívání digitálních technologií pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů;

- aplikace digitálních nástrojů při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají budoucí profesní dráze;
- integrace digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace;
- kreativní a kritické využívání AI (artificial intelligence) a porozumění zásadám kyberbezpečnosti a digitálního wellbeingu.

Mezipředmětové vztahy**Výpočetní technika**

- informační zdroje, internet, užití základního a aplikačního programového vybavení.

Ekonomika

- podstata fungování tržní ekonomiky;
- podnik a podnikové činnosti;
- podnik jako součást národního hospodářství;
- vybrané obory podnikání;
- právní úprava vztahů;
- daňová soustava – výpočet daní;
- marketing, průzkum trhu;
- reklama;
- kalkulace ceny.

Účetnictví

- způsoby vedení účetnictví – daňová evidence, podvojný účetnictví;
- účetní doklady, mzdová evidence, platební styk;
- účetní závěrka, výpočet výsledku hospodaření.

Písemná komunikace

- obchodní korespondence;
- vnitřní předpisy, směrnice, pokyny...;
- pracovní smlouva, dotazníky;
- jednoduché právní listiny.

Psychologie

- psychologie práce;
- řízení lidských zdrojů.

Výuka probíhá:

1. ročník 2 hodiny týdně / celkem 72 hodin
2. ročník 3 hodiny týdně / celkem 87 hodin

1. ročník

72 hodin

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - provede analýzu trhu pro výběr vhodného podnikání; - uvede hlavní cíl podnikání a další cíle; - aplikuje teoretické znalosti o podnikání do praxe; - prokáže znalost právních forem podnikání, dovede je rozlišit a uvede jejich základní znaky; - zvolí vhodnou formu podnikání; - zváží rizika jednotlivých forem podnikání; - vysvětlí funkce a členění podniku a dokáže je využít při vzniku studentské firmy; - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr – LEAN CANVAS; - vytvoří organizační strukturu studentské firmy; - vyhledá potřebné informace pro činnost studentské firmy v příslušných legislativních normách; - zjistí základní povinnosti studentské firmy vůči státu a ostatním organizacím; - navrhne způsob vedení účetnictví studentské firmy; - vytvoří vnitřní směrnice, pracovní náplně zaměstnanců; - získá potřebné informace pomocí sítě Internet (zákony, veřejný rejstřík);	Založení studentské firmy - volba hlavní činnosti podnikání, analýza trhu - cíle podnikání, funkce a členění, znaky studentské firmy - podnikatelský záměr (LEAN CANVAS) - organizační struktura - založení a vznik studentské firmy – smluvní dokumentace - struktura účetnictví - průzkum trhu a cílený marketing - stanovení cenové politiky, cenová kalkulace - způsob zabezpečení hlavní činnosti studentské firmy
- vyhledá potřebné informace v příslušných legislativních normách; - dodržuje základní povinnosti studentské firmy dle stanovených pravidel; - vede účetnictví a zodpovídá za evidenci pokladny; - zpracovává mzdy zaměstnanců; - vykonává ve firmě pracovní činnosti v rámci své pozice (vedoucí pracovník, marketingový pracovník, personalista, ekonom, právník...); - vyhotovuje obchodní korespondenci a další potřebnou smluvní dokumentaci; - sestavuje přehledy, faktury, účetní doklady; - dodržuje všechny právní předpisy související s ochranou osobních údajů; - vyhotovuje letáky, prezentace a spoty pro podporu prodeje; - zvládá řešení různých komunikativních situací v rámci činnosti firmy, dokáže pracovat v týmu i samostatně; - přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;	Práce ve studentské firmě - praktické činnosti prováděné v rámci studentské firmy - komunikace a řízení, firemní kultura - cesta k finanční prosperitě - finanční řízení, plán - vedení účetnictví, mzdová evidence - podpora prodeje a prodej - sebehodnocení a podávání zpětné vazby

- vyhledá potřebné informace v příslušných legislativních normách pro ukončení podnikání; - sestaví jednoduchý finanční plán k ukončení činnosti studentské firmy; - provede kroky pro zánik a zrušení podnikání; - uzavře účetnictví, vypořádá závazky, vypočte výsledek hospodaření, provede účetní závěrku; - vypracuje výroční zprávu.	Ukončení činnosti studentské firmy - zrušení a zánik podnikání - účetní závěrka, výpočet výsledku hospodaření - uzavření firemní dokumentace - sepsání výroční zprávy
--	--

2. ročník**87 hodin**

Výsledky vzdělávání	Obsah vzdělávání
Žák: - provede analýzu trhu pro výběr vhodného podnikání; - uvede hlavní cíl podnikání a další cíle; - aplikuje teoretické znalosti o podnikání do praxe; - prokáže znalost právních forem podnikání, dovede je rozlišit a uvede jejich základní znaky; - zvolí vhodnou formu podnikání; - zváží rizika jednotlivých forem podnikání; - vysvětlí funkce a členění podniku (obchodního závodu); - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr; - vytvoří organizační strukturu podniku (obchodního závodu); - orientuje se v náležitostech a přílohách žádosti o živnostenské oprávnění; - vyhledá potřebné informace v příslušných legislativních normách; - určí základní povinnosti podnikatele vůči státu; - navrhne způsob vedení účetnictví podnikatele; - vytvoří vnitřní směrnice, pracovní náplně zaměstnanců; - získá potřebné informace pomocí sítě Internet (zákony, veřejný rejstřík);	Zahájení podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - založení a vznik živnosti a obchodní korporace - průzkum trhu, volba hlavní činnosti podnikání - cíle podnikání, funkce a členění - podnikatelský záměr - organizační struktura - účetnictví podnikatele - povinnosti podnikatele - zabezpečení hlavní činnosti podniku dlouhodobým majetkem a oběžným majetkem, zásobování podniku
- vyhledá potřebné informace v příslušných legislativních normách; - dodržuje základní povinnosti podnikatele vůči státu (FÚ, OSSZ, VZP); - vede účetnictví podnikatele; - zpracovává mzdy zaměstnanců; - vykonává ve firmě práce v rámci své pracovní pozice (vedoucí pracovník, marketingový pracovník, personalista, ekonom, právník...);	Podnikové činnosti - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - finanční hospodaření podniku, náklady a výnosy, výsledek hospodaření - praktické činnosti prováděné v rámci podniku

- vyhotovuje písemnosti obchodního a personálního charakteru; - sestavuje přehledy, faktury, vystavuje účetní doklady; - dodržuje všechny právní předpisy související s ochranou osobních údajů; - vyhotovuje letáky, prezentace a spoty pro podporu prodeje; - zvládá řešení různých komunikativních situací v rámci činnosti firmy, dokáže pracovat v týmu i samostatně; - přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly;	- zajištění hlavní činnosti podniku a provázanost s ostatními úseky - komunikace a řízení, firemní kultura - cesta k finanční prosperitě - finanční řízení, plán - vedení účetnictví, mzdová evidence - podpora prodeje a prodej - sebehodnocení a podávání zpětné vazby
- vyhledá potřebné informace v příslušných legislativních normách; - sestaví jednoduchý finanční plán k ukončení činnosti obchodního závodu; - provede kroky pro zánik a zrušení podniku (obchodního závodu); - provede účetní závěrku; - vypracuje výroční zprávu.	Ukončení podnikání - zrušení a zánik podnikání - účetní závěrka - uzavření firemní dokumentace - sepsání výroční zprávy
	Samostatná práce na zadaném projektu

8. ZÁKLADNÍ PODMÍNKY PRO USKUTEČŇOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Škola vytváří pro uskutečňování vzdělávacího programu vhodné realizační podmínky. Personální podmínky jsou každoročně aktualizovány ve Výroční zprávě o činnosti školy a vycházejí z dlouhodobého záměru rozvoje školy. Škola má zpracován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, který každoročně inovuje. Naplňování tohoto plánu slouží k zajišťování odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků. Učitelé úseku teoretického vyučování i odborného výcviku pro svůj další odborný růst využívají samostudium a semináře zaměřené na rozvoj pedagogických dovedností i na získávání nových odborných poznatků. Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence sociálně-patologických jevů.

Teoretické vyučování probíhá v kmenových (univerzálních) učebnách školy určených pro konkrétní třídy/skupiny žáků. Kmenové třídy jsou vybavené funkčním zařízením a v odpovídajícím rozsahu didaktickými pomůckami.

Pro výuku informačních a komunikačních technologií jsou k dispozici počítačové učebny. Kapacita učeben umožňuje dělení žáků na skupiny. Každý žák má při výuce ICT svůj osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet. Učebny pro výuku informačních a komunikačních technologií jsou zároveň využívány při výuce jazyků a dalších teoretických i odborných předmětů.

Tělovýchovné aktivity v rámci výuky tělesné výchovy probíhají v pronajatých prostorách sportovní haly a na atletickém stadionu ve Vlašimi. Vybavení haly umožňuje výuku gymnastiky, sálových her a kondiční přípravu, vybavení stadionu umožňuje provádět všechny atletické disciplíny. Ke kondičním běhům je využíván lesopark sousedící s atletickým stadionem. Škola disponuje také vlastním sportovním areálem v OP Tehov, kde je možné využít např. fotbalové, basketbalové, volejbalové hřiště či doskočiště pro skok daleký. Ke kondičním běhům je v OP Tehov využíván lesopark RÚ Kladruby sousedící s areálem odloučeného pracoviště. V areálu Na Lukách ve Vlašimi probíhá v pronajatých prostorách koupaliště výuka plavání a v pronajatých prostorách zimního stadionu výuka bruslení.

Při výuce je kladen důraz na názornost výkladu, proto je pro žáky jednotlivých oborů k dispozici jak dostatečné množství výukových pomůcek, modelů, funkčních modelů, nástěnných obrazů, map apod.

Pro zajištění výuky a výcviku v řízení motorových vozidel má škola zřízenou vlastní autoškolu. Všichni přihlášení žáci naší školy mohou v rámci hospodářské činnosti získat řidičské oprávnění po skupiny AM, A1, A2, B, B96, B+E a T.

Škola provozuje vlastní školní jídelny, ve kterých jsou poskytovány všem žákům svačiny a obědy.

Ve všech sborovnách a kabinetech mají učitelé i vychovatelé k dispozici osobní počítače zapojené v síti s rychlým připojením na internet. Na počítačích je odpovídající programové vybavení nezbytné k zajištění výuky a vzdělávání. Žákům, učitelům i veřejnosti slouží webové stránky školy, umožňující i podporu vzdělávání.

Problematika bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany je součástí teoretického i praktického vyučování. Vychází z požadavku platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů pro danou oblast. Prostory, ve kterých je prováděna výuka, musí odpovídat vyhlášce č. 343/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Škola dbá na nezávadný stav objektů, technických a ochranných zařízení a jejich údržbu, pravidelnou technickou kontrolu a revize, provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených s výukou a zejména s odborným výcvikem.

Žáci jsou seznamováni s problematikou ochrany člověka za mimořádných situací v souladu s právními předpisy pro krizové řízení a civilní nouzové plánování a prokazatelně poučení vždy při úvodních hodinách jednotlivých předmětů o problematice bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany. Jsou instruováni o možném ohrožení zdraví a způsobech dodržování bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vyučování nebo v přímé souvislosti s ním (zejména při praktické výuce).

Škola se snaží vytvářet pro všechny žáky a zaměstnance prostředí a podmínky podporující zdraví ve smyslu národního programu Zdraví pro 21. století a v souladu se Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Respektuje fyziologické a psychické potřeby žáků, podmínky a obsah vzdělávání tím, že zajišťuje soulad mezi časovou náročností vzdělávání podle ŠVP a počtem povinných vyučovacích hodin stanovených v rámcovém vzdělávacím programu. Chrání žáky před násilím, šikanou a jinými společensky negativními jevy. Vytváří a dbá na dodržování zvláštních pracovních podmínek mladistvých, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany jejich zdraví.

Organizace výuky vychází z § 23 - § 27, a § 65 - § 68 Zákona o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) a ze souvisejících prováděcích předpisů v platném znění. Vyučování probíhá dle platného rozvrhu hodin. Mimo vlastní přímou výuku se žáci účastní různých odborných kurzů a exkurzí, plánovaných besed a kulturních akcí podle aktuální nabídky.

Výuka je kontrolována ředitelem školy, zástupcem ředitele pro TV i vedoucím učitelem pro OV. Tyto kontroly jsou zaměřeny zejména na plnění tematického plánu učiva, docházku a chování žáků, průběh a ukončení výuky, hodnocení, motivaci žáků, dodržování BOZP, apod.

Základním dokumentem, který zajišťuje jednotnost v celém výchovně vzdělávacím procesu je Školní řád. Všichni zaměstnanci a žáci jsou povinni se seznámit se školním řádem a řídit se jím. Seznámení žáků se školním řádem probíhá průkaznou formou vždy na začátku školního roku. Záznam o poučení je zachycen v třídní knize.

Hodnocení žáků se řídí klasifikačním řádem školy, který uvádí kritéria hodnocení chování žáků, výchovná opatření, kritéria hodnocení výsledků vzdělávání, podmínky opravných zkoušek.

9. SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY A DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY

Škola je svým posláním a širokým spektrem dalších činností nedílnou součástí života města i regionu. Je členem Asociace kuchařů a cukrářů České republiky, se kterou úzce spolupracuje. Kromě toho je ve spojení s dalšími subjekty, s nimiž rozvíjí spolupráci v rámci odborné a učební praxe žáků, případně v rámci své doplňkové činnosti. Jedná se o hotely, restaurace, cestovní kanceláře, zámky, pracoviště se zaměřením na opravárenské služby, opravy zemědělské techniky, opravy osobních automobilů, zemědělské podniky a samostatně hospodařící zemědělci. Žákům, kteří mají zájem, umožňuje i zahraniční praxe.

Základními způsoby předávání informací je program Škola online, omluvné listy, webové stránky školy, písemný, telefonický a osobní styk.

V roce 2006 byla ustanovena Školská rada. Její pravomoc a kompetence vymezuje školský zákon ve znění pozdějších předpisů.

Dlouhodobě ve škole působí jako poradní orgán vedení školy Spolek rodičů a přátel školy při SOŠ a SOU. Je složen ze zvolených zástupců rodičů žáků jednotlivých tříd a zletilých žáků nástavbového studia. Jejich prvořadým úkolem je přenášet z řad rodičovské veřejnosti a zletilých žáků věcné připomínky, náměty a podněty k chodu školy, k její výchovně – vzdělávací činnosti. Tato zpětná vazba je pro vedení školy velice důležitá, protože napomáhá pružně řešit případné nedostatky v práci školy, akceptovat opodstatněné připomínky a podněty. Vzájemný dialog napomáhá předcházet mnoha nedorozuměním a přispívá k oboustranné vzájemné důvěře. Podporuje rozšiřování vzdělávací nabídky pro žáky (zajišťování stáží, odborných školení, besed, zajišťování přednáškové, lektorské a poradenské činnosti), rozvoj sportovních, společenských a kulturních akcí školy a podporuje sociálně slabší žáky. Jeho náplní je účelně hospodařit se získanými finančními prostředky a používat je výhradně na financování nadstandardních aktivit žáků školy.

Významná je spolupráce se všemi typy škol na území města a se středními školami ve Středočeském kraji, s vedením města a s řadou institucí působících ve městě. Tradice školy jsou důležitým výchovným prvkem, v němž chceme vychovávat a vzdělávat žáky. Připomínání si nejen úspěchů našich žáků nebo absolventů, ale i seznamování se s historií budov, v kterých se škola nachází, vede ke zvyšování sebevědomí žáků a jejich vztahu k hodnotám. K tomu vede i školou pravidelně organizovaná soutěž odborné dovednosti Pohár blanických rytířů pro školy z celé ČR.

Škola je také členem Asociace školských sportovních klubů. Organizuje sportovní aktivity nejen pro žáky školy, ale i pro mládež a dospělé obyvatele města a okolí. Jedná se např. o školní kolo, okresní a krajské finále Silového čtyřboje, školní přespolní běh ke Dni studentstva v přilehlém parku, sportovní den školy. Vybraní žáci se zúčastňují všech středoškolských sportovních her v rámci regionu a okresu.

Dlouholetá je spolupráce s Ligou proti rakovině při účasti na Květinovém dnu. Jsme součástí projektu Proměny života, jedná se o cyklus přednášek S tebou o tobě.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zákonné zástupce je velkým přínosem práce výchovného poradce a jeho spolupráce s pedagogicko-psychologickými poradnami a speciálně-pedagogickými centry.

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ NADANÝCH

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, popř. žáků nadaných, uplatňujeme obdobné přístupy jako u žáků jiných vzdělávacích programů (viz pro obory vzdělání kategorie H nebo M), avšak zohledňujeme specifika vzdělávání dospělých. Poskytování podpory žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným se řídí školským zákonem a prováděcími předpisy.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření 1. stupně se uplatňují bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP), pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od 2. – 5. stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů, odborného výcviku, učební a odborné praxe, nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených RVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů, obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky. Žákům jsou poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek, speciálních didaktických prostředků, škola upravuje materiální a organizační podmínky výuky, podmínky přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazuje škola do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogickou intervenci – jedná se o zajištění předmětů speciálně pedagogické péče, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod., nebo pedagogickou intervenci – to je vzdělávání žáka v předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí výuku. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené RVP. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b ŠZ).

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnostem, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Je žádoucí věnovat těmto

žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu Erasmus), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Systém péče o žáky se SVP a nadané žáky ve škole

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou (školní poradenské pracoviště – ŠPP), která žáka vzdělává.

Podpůrná opatření prvního stupně

- uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení ŠPZ. §16 odst. 4ŠZ;
- představují minimální úpravu metod, organizace, hodnocení vzdělávání jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu, podpůrná opatření prvního stupně nemají normovanou finanční náročnost;
- pokud nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně, doporučí škola nebo školské zařízení žákovi využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření 1. stupně:

- stanovuje a vyhodnocuje škola podle Metodiky práce se žáky s potřebou podpůrných opatření;
- poskytuje se u mírných projevů vyžadujících speciální vzdělávací potřebu žáka ve školní práci;
- proces individualizace (odlišné postupy práce a didaktické úpravy) se volí, pokud se jedná o jednoho pedagoga, u kterého má žák problémy;
- PLPP zahrnuje formy, metody práce, motivace, hodnocení, úpravu výuky ve stanovených předmětech, určuje ŠPP, průběžně aktualizuje, vyhodnocuje max. po 3 měsících, hodnotí posun, vytváří portfolio žáka;
- s PLPP se seznámí všichni, kdo se podílí na vzdělání (vyučující, žák, zákonný zástupce, další pedagogičtí pracovníci podílející se na provádění tohoto plánu), nutné jsou i jejich podpisy;
- využívá školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, metodik školní prevence, školní speciální pedagog).

Postup před přiznáním podpůrných opatření druhého až pátého stupně:

- škola zajistí bezodkladné předání PLPP ŠPZ, pokud se žák podle něho vzdělával;
- poradenská pomoc ŠPZ může být na základě doporučení školy, uvážení zletilých žáků nebo zákonných zástupců nezletilých žáků, rozhodnutí orgánu veřejné moci podle jiného právního předpisu;
- ŠPZ při posuzování speciálních vzdělávacích potřeb žáka vychází z charakteru obtíží žáka, speciálně-pedagogické, případně psychologické diagnostiky, informací o dosavadním průběhu vzdělávání žáka ve škole, plánu pedagogické podpory, údajů o dosavadní spolupráci žáka se ŠPZ, informací poskytnutých žákem nebo zákonným zástupcem žáka, podmínek školy, ve které se žák vzdělává nebo se bude vzdělávat, z posouzení zdravotního stavu apod.;
- ŠPZ doporučí přednostně ty pomůcky, kterými již škola disponuje, pokud tím bude naplněn účel podpůrného opatření, projedná před vydáním doporučení návrh doporučených podpůrných opatření se školou, zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka a povede-li to k naplňování vzdělávacích potřeb žáka.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně se přijímají po projednání s příslušným ŠPZ a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, zákonného zástupce žáka. Škola nebo školské zařízení může místo doporučeného podpůrného opatření

přijmout po projednání s příslušným ŠPZ a s předchozím písemným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu žáka.

Individuální vzdělávací plán

- povoluje ředitel školy pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na základě žádosti a písemného doporučení ŠPZ, na základě potvrzení sportovní organizace, že je sportovním reprezentantem, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice;
- IVP obsahuje závěry doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, příp. registrujícího lékaře, způsob poskytování individuální péče, vzdělávací model a další úpravy, doporučené učební pomůcky, určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat, personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání, určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání;
- zpracovává se bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení;
- zpracování a provádění zajišťuje ředitel školy. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování.

Poskytování dalších forem podpory kromě podpůrných opatření uvedených ve ŠZ, škola poskytuje, např. speciální podporu žákům ze znevýhodněného sociálního nebo z odlišného kulturního prostředí, motivační nebo prospěchová stipendia poskytovaná školou podporovaných oborů vzdělávání s cílem podpořit aktivity vedoucí ke zvýšení počtu žáků v oborech perspektivních na trhu práce.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání SVP žáků a žáků nadaných, pedagogové dbají na:

- povzbuzování žáků při případných neúspěších a posilují jejich motivaci k učení;
- uplatňují formativní hodnocení žáků;
- poskytují pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnují pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytvářejí pozitivní klima ve třídě a ve škole;
- spolupracují s odbornými institucemi, se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany žáka apod.);
- spolupracují s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak rodičů žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se ZŠ, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjišťují, jaká podpora byla žákovi poskytována na ZŠ);
- spolupracují se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, se specifiky vzdělávání žáků se SVP a přístupu k nim je vhodně seznamují zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat jejich praktická výuka, zejména instruktora dané skupiny.

Škola realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů i učitelů OV zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných), aby uplatňovali adekvátní metody a formy výuky, hodnocení a vhodné komunikace s těmito žáky.

11. SPECIFICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ V NÁSTAVBOVÉM STUDIU

Nástavbové studium patří svým zaměřením do vzdělávání dospělých, neboť je určeno uchazečům, kteří již získali střední vzdělání s výučním listem ve tříletém vzdělávacím programu, mají zájem rozšířit si nebo zvýšit kvalifikaci a získat vyšší stupeň vzdělání. Vedle čerstvých absolventů středních odborných učilišť, kteří kontinuálně pokračují ve vzdělávání v denní formě nástavbového studia a jejichž pracovní zkušenosti jsou zpravidla dány pouze odborným výcvikem, si zde doplňují vzdělání lidé, kteří již řadu let pracují, popřípadě prošli různými pracovišti, a kterým jsou určeny především ostatní formy vzdělávání.

Situační specifika vzdělávání dospělých

Situační specifika vzdělávání dospělých jsou spjatá jak s rodinným, tak s pracovním a společenským životem i sociálním postavením dospělých. Musíme citlivě reagovat na obecnou situaci dospělých a jejich individuální vzdělávací potřeby, a to jak z hlediska obsahu vzdělávání, tak z hlediska odpovídajících metod výuky, kontroly vzdělávání. Hodnocení výsledků vzdělávání, zde je zapotřebí větší individualizace, a to umožněním individuálního tempa učení nebo individualizací závěrečného hodnocení dospělých žáků. V neposlední řadě hraje důležitou roli motivace žáků a jejich sociální podmínky.

Osobnostní specifika dospělých a jejich vliv na výuku

Situační specifika vzdělávajících se dospělých korespondují s problematikou jejich specifík osobnostních. Osobnosti dospělých žáků zpravidla bývají zralejší, celkově zkušenější, a proto také cílevědomější a spolehlivější než děti nebo mladiství. Jsou samostatnější, a proto vycházíme i při vymezení partnerských rolí učícího se a učitele, kdy učitel působí především jako konzultant a rádce při samostatné práci.

Základním rysem učitele dospělých by měl být taktní zájem o žáky spojený se snahou pochopit jejich těžkosti a zábrany související s výukou nebo učením. Podmínkou jeho práce je úcta k dospělému při respektování jeho osobnosti, zájmů, schopností, ale i jeho vlastních představ o sobě samém. Učitel tomu musí přizpůsobovat svou roli ve třídě i postupy práce při vyučování.

Základním didaktickým principem, který respektují vyučující, je oprostit se od snahy vychovávat a formovat dospělého žáka, neboť každý dospělý se vzdělává sám. Podpořit principy vědeckosti, spojování teorie s praxí, participace, soustavnosti, přiměřenosti, individuálního přístupu, názornosti a trvanlivosti. Pokud jde o didaktické strategie, ty se uplatňují za konkrétních učebních podmínek a jsou úzce spojeny s naplňováním vzdělávacích cílů a s obsahem vzdělávání. Významný podíl má samostudium žáků, proto ve výuce bude věnována náležitá pozornost metodám učení se. Významným prostředkem ve vzdělávání dospělých budou prostředky informačních a komunikačních technologií, které umožňují žákům získávat informace pro samostudium a pro průběžnou komunikaci žáka se školou z domácího prostředí.

Specifika vzdělávání dospělých – klíčové kompetence

Zatímco děti a mladiství si v průběhu vzdělávacího procesu vědomosti, dovednosti a postoje odpovídající klíčovým kompetencím teprve vytvářejí, u dospělých, díky jejich životním a profesním zkušenostem, by měla být valná část z nich odpovídajícím způsobem již utvořena. Zaměříme se na ty z nich, kde tomu tak doposud není, popřípadě je funkčně budeme rozvíjet, jak to vyžaduje výkon povolání nebo pracovní pozice, pro které se dospělí připravují. V oblasti všeobecného vzdělávání můžeme v některých případech navazovat na jejich životní zkušenosti a tematické celky realizovat odlišnými didaktickými metodami, resp. probírat je v jiné hodinové dotaci, než tomu bude u žáků v počátečním vzdělávání. V případě odborné složky učiva lze vycházet z předpokladu, že tito žáci mají z předchozího vzdělávání vytvořen odborný základ, na který lze kvalitně navazovat.

Významným faktorem je forma vzdělávání. Jiné podmínky a možnosti pro plánování i realizaci vzdělávání poskytuje denní forma, jiné jsou ve večerním vzdělávání, kde se učitelé setkávají se žáky pravidelně několikrát týdně, zcela odlišné jsou v dálkové nebo distanční formě vzdělávání. Je tedy vhodné zohlednit tyto podmínky, např. jiným rozvržením učiva z hlediska možností jeho zvládnutí samostudiem nebo pod vedením učitele (procvičováním ve škole).

12. SEZNAM AUTORŮ

Vedoucí týmu: Ing. Kamila Nováková

Zpracovatelé:

Český jazyk a literatura	Mgr. Květa Koktová
Anglický jazyk	PhDr. Marie Brunová
Občanská nauka	Mgr. Květa Koktová
Matematika	RNDr. Eva Petrů
Tělesná výchova	Mgr. Jarmila Vaníčková
Informatika	Ing. Kateřina Macešková
Ekonomika	Ing. Jitka Smržová
Účetnictví	Ing. Kamila Nováková
Písemná komunikace	Ing. Jitka Smržová
Právo	Ing. Kamila Nováková
Management a marketing	Ing. Kamila Nováková
Psychologie	Mgr. Jarmila Vaníčková
Podnikatelská praxe	Ing. Věra Jantošová

Jazyková úprava: Mgr. Květa Koktová

Grafická úprava: Bc. Ondřej Pojmon